

Ullut ataatsimiiffiusut arfersaneq aappaat, pingasunngorneq 4. november 2009.

Immikkoortoq 57

Inimik attartornermi peqqussummut atuuttumut allannguutissaannik kingusinnerpaamik 2010-mi upernaakkut Inatsisartut ataatsimiinneranni Naalakkersuisut saqqummeeqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, tamatuma kingorna qaammammut ineqarnermut akiliutaasartunut ineqarnermut meeqqanut tapiissuteqartoqartassaaq meeqamut ataatsimut 18-it inorlugit ukiulimmut angerlarsimaffimmi najugalimmut 7,5 % -imik ineqarnermi qaammammut akiliutinut ilanngaataasartumik, taamaattorli meeqqat amerlanerpaamik arfiniliussallutik.

(Inatsisartunut Siumup gruppia)

(Siullermeenera)

Ataatsimiinnermi aqutsisut:

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat, Atassut

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat, Inuit Ataqtigiit

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Taamatut siunnersuuteqarput Siumut gruppia, taannalu saqqummiunneqassaaq Ruth Heilmann, Siumut, siunnersuuteqartut sinnerlugit. Takanna.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Siulittaasup atuareermagu qulequtaa, taava uanga tunngavilersuut atuaannassavara.

Ilaqutariit tamarmik inuiaqatigiinni qitiupput, ilaqutariit aamma aningaasaqarniarnikkut pitsaasumik tunngavissinneqartariaqarput meeqqat inuunermi aallartilluarsinnaaqullugit. Tamannalu piviusunnngortinneqartariaqarpoq Inatsisartut Naalakkersuisut, kommunit, kattuffiit, angajoqqaat susassaqtullu tamaasa suleqatigiissillugit. Ilaqutariit meerartallit atugarisaasa pitsaanerulersinnissaat siunertaralugu, Siumut ilungersuuteqartuarpoq. Siumumiit anguniarparput ilaqutariit meerartallit aningaasartuutikillisaaviginissaat. Taamaammat inissianik attartortitsisarneq pillugu inatsisartut peqqussutaata nr. 2, majip 12-niit 2005-mimeersup kap. 4, § 28, immikkoortut nutaatut ilanngunneqartussamik maannakkut saqqummiussivugut. Imatullu naleqqussarneqarsinnaasumik oqaasertalerneqarnissaa siunnersuutigalugu. Issuaalaarniarpunga Siulittaasoq. Qujanaq.

“Attartortumut qaammammut akiliutissat akiligassanngortinneqarnerini meeqqanut 18-nit inorlugit ukiulinnut angerlarsimaffimmi najugaqartunut inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimasunik qitornalimmut akiliutissanut tapiissuteqartoqartassaaq. Attartortoq immikkortoq 1 naapertorlugu akiliutai appartinneqassapput meeqqanut ataatsimut amerlanerpaamilli meeqqanut arfinilinnut attartortup § 28, immikkoortut 1, 2 imaluunniit 3 naapertorlugu qaammammut akiliutai, akiliutit 7,5 %-iinik appartinneqassapput. Attartortoq pisussaavoq meeraq akiliutinut appaanermut tunngaviusoq angerlarsimaffimmi najugaqartutut inuit allattorsimaffianni nalunaarsorsimajuannarpat, tamanna attartortitsisunut nalunaarutigissallugu.”

Ilanngullugulu siunnersuutigaarput taamatut aaqqiinermut Namminersorlutik Oqartussaniit aningaasartuutaanerusussat ineqarnermut tapiissuteqartarnerni aningaasaliissutaasartut naleqqussaavigineqarnerisigut aningaasalersorneqarsinnaanissaat. Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutip tamanit ilassilluarneqarnissaa neriuutigaarput. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut siunnersuuteqartunut.

Taava akissuteqarluni oqaaseqassaaq Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq Jens B. Frederiksen, Demokraatit.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Qujanaq.

Meeqqamut ataatsimut 18-it inorlugit ukiulimmut angerlarsimaffimmi najugalimmut 7,5%-imik ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutinik atuutsitsilertussamik Naalakkersuisut inissianik attartortitsinermut peqqussutip atuuttup allannguutissaanik siunnersuummik saqqummiusseqqullugit, Inatsisartuni Siumup ilaasortaatai siunnersuuteqarput. Ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit, ineqarnerup annertuumik iluarsaateqqinneqarneranut Isumaginninnermut iluarsaaqqinnermut ataatsimiititaliarsuup ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit, ineqarnermut tapeeriaatsinik annertuumik pitsanngoriartinneqartunik taarserneqarnissaannik inassuteqaatai tunngavigalugit ingerlanneqartumut atatillugu 2001-imi atorunnaarsinneqarput.

Taamaalilluni isumaginninnikkut isumannaallisaatinik, ilaqtariit isertitaat inoqutigiinnilu meeqqat amerlassusaat tunngavigerpiarlugit aalajangersarneqartunik pilersitsisoqarpoq, siornatigut ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit atuukkallarmata isertitat apeqqutaatinnagit tamanut tapiissutaasarsimagaluarlutik.

Ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit peerneqarnerisigut, inoqutigiit akissaateqarnerusut inissiamik nammineq pigisassaminnik pisinermikkut inissianik imminnut pilersorsinnaanerisa annertusineqartariaqarnera pisortat oqariartuutigaat. Taamaalilluni pisortat inissiaataat ilaqtariinnut, pisortat inissiaataanni utaqquisut allattorsimaffianni allatsissimasunut innersuunneqarsinnaalerlutik atorunnaarneqartassapput.

Ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit 2001-imi ineqarnermut tapeeriaatsinut pitsaanerusunut allanngortinneqarnerisigut, isertitakitsut akunnattumillu isertitallit iluaquserneqarmata piviusuuvoq. Tassalu atugarissaarnerit meerartallit ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit pissutigalugit pisortat inissiaataanni najugaqaannarnissamut kajumitsinneqaannarsinnaajunnaarput. Tamatuma kingunerisaanik Kalaallit Nunaat tamaat eqqarsaatigalugu maannamut inissiat nammineerluni pigisat 600-t sinnerlugit sanaartorneqarsimapput.

Akissaatikinnerit akissaateqarnerillu akornanni assigiinngissut angivallaaleqqunagu isertitakitsut akunnattunillu isertitaqartartut iluaquserneqartarnerisa ingerlaannarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Kisiannili qularinngilarput aaqqissuussinerit ineqarnermut akiuliutaasartunut meeqqanut tapeeriaatsinit allaanerusut atorlugit suliniutit taakku tapersersorneqarsinnaassasut tapersersorneqartariaqartullu.

Ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit atuutseqqinneqaleraluarpata, inissianik neqerooruteqartarnermi piumanninnermilu ajornartorsiutaasartut paasiuminaallisussaapput, aammalu siunertaanngitsumik inuiaqatigiinni najukkatsinni innuttaasut atugarissaarnerit iluaquserneqartussaallutik.

Naalakkersuisut taamatut naatsumik oqaaseqarlutik aalajangiiffigisassatut siunnersuutip tapersersorneqannginnissaa inassutigaa.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut Ineqarnermut Naalakkersuisumut. Taava partiit oqaaseqartartuanut ingerlassaagut, siulliussaaq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqtigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Ukiuni kingullerni inissialiortitsinerimut Naalakkersuinikkut anguniakkat tassaasimapput akissateqarnerusut inissiamik nammineq pigisaminnik pisinermikkut pilersorsinnaalernissaat. Tamanna Inuit Ataqtigiinniit peqataaffigisimavarput, ilimagisimatsigut taamaaliornikkut nalinginnaasumik inissiat attartorneqarsinnaasut amerlinissaat. Ajoraluartumik pissutsit ilimagisatsit kinguneqanngillat, nalinginnaasumik inissiat attartorneqarsinnaasut amerleriannngimmata.

Taamaattumik ullumikkut pisariaqalersimavoq nalinginnaasumik innuttaasunut tulluurtunik akiliisinaanermullu artorsiinngitsunik inissianik sanaartornerup aallarteqqinnissaa.

Tamannarpiaavoq Naalakkersuisooqtigiit aamma anguniagaat, massakkorpiarlu piviusunngortinniarlugu ingerlataat. Anguniakkatsinnut aamma ilaalluinnarpoq inissiat eqqarsaatigalugit isertitakitsut akunnattumillu isertitallit artukkerneqannginnissaat.

1990-ikkut naajartornerani Nunatsinni Isumaginninnermut Ataatsimiisitaliarsuaq sivisuumik sukumiisumillu sulereersimalluni naammassivoq. Isumaliuutissiissuteqarnerminni ilanngullu aaqqiivigeqquaa ineqarnermut tunngatillugu meeqqanut tapiissutigineqartartut aaqqiivigineqarnissaat. Tamanna tunngavigalugu ullumikkut ilaqutariinnut ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutaasartut 2001-mi allannguuteqartinneqarneri suliarineqarpoq.

Peqqussummi tassani, tassalu inissiani attartortittakkani ineqarnermut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 31. maj 2001-meersumi isertitakitsut akunnattumillu isertitallit iluaquserneqarnissaat ammaanearpoq. Tamanna Inuit Ataqtigiinniit iluarisimaarparput, atuutiinnarneqartariaqartorlu isumaqarluta. Pingaartumik akissaatikinnerit akissaateqarnerillu akornani atugassarititaasutigut assigiinngissutsip angivallaalersinnaanera pinaveersaarneqartoq takusinnaagatsigu.

Taamaattorli Inuit Ataqtigiinniit eqqarsarpugut, piffissanngunnginneersoq peqqussutip siuliani taasatta nalilersoqqinnissaa. Ullumikkut inissianut akiliutigiteqartartut qaffasipput, illuatungaartigulli aningaasarsiat akiliisinnaassutsimut malinnaatinneqarneri naammannatik. Tamanna tunngavigalugu inuppassuit minnerunngitsumik kisimiittut meerartallit akiliisinnaanerat artornasigaluttuinnarluni.

Tamanna tunngavigalugu Inuit Ataqtigiinniit isumaqarpugut inissiani attartortittakkani ineqarnermut tapiissutit, tassa boligsikringi, nalilersoqqinneqartariaqartoq. Nunatsinni ilaqutariit meerartallit atugarisaasa pitsanngorsaavigineqarnissaat tammatta ukiuni arlaqalersuni anguniartuarparput. Tamanna pissusissamisoorpoq, anguniarneqarnissaanullu iliuusissat assigiinngitsut suliarineqarput.

Inuit Ataqtigiinniit siunnersuutigissavarput inissiani attartortikkani ineqarnermut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 31. maj 2001-meersup misissoqqinneqarnissaa, siunertaralugu Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiisitaliarsuassaq kaammatussagipput peqqussut nalilersussagaat. Nalilersoqqinneqartariaqarpoq tapiissutigineqartartut nikisiteriffigineqarnerini ulluinnarni inuuniarnermut qanoq sunniteqarsinnaanersut paasisariaqaratsigit.

Taamatut oqaaseqarluta Siumup siunnersuutaa taamatut isikkoqartillugu itigartipparput. Peqqussutilli nr. 3, 31. maj 2001-imeersup allannguuteqartinnissaa siunertaralugu siunnersuut ataatsimiisitaliamut susassaqtumut ingerlateqqipparput. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuanut Olga Poulsen Berthelsenimut. Tassunga tunngatillugu oqaaseqarumavoq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Aamma qujavunga Olga Poulsen Berthelsenip, Inuit Ataqtigiit sinnerlugit saqqummiussaanut, siunnersuutitsinnut imatut tapersiisuteqanngikkaluarlutik, kisianni siunertamut tassalu meeqqat taamatut ilaqtariinni aamma tapiissuteqartoqartarnissaanik boligsikringi eqqarsaatiginerullugu uani naliliisoqaqqinnissaanik siunnerfeqarnera aamma ajorinniivipparput taamatut eqqarsaateqarmata.

Arlaatigummi angusaqartoqarnissaa aamma Siumut kissaatigeqaarput. Aammalu ataatsimiisitaliamut minnerunngitsumik susassaqtumut ingerlatinneqarnera aamma nuannaarutigaaarput. Tassani nalilersuineq pisariaqalersutut aamma isikkoqarmat 2001-mi taamatut boligsikringimik, tassalu ineqarnermut tapiissutinik pilersitsinermi meeraqartut taavalu akunnattunik isertitalit taakku eqqarsaatiginerullugit aaqjissuussineq atulersinneqarsimavoq, aammalu siusinnerusukkut meeqqat ataasiakkaat angerlarsimaffimmi ineqarnermut tapiissutinik taakkuninga ilanngaafiqineqartarnerat atorunnaarsinneqarmat aamma nalunngilarput uggorineqarsimasoq taanna.

Taammaatumik ullumikkut ilaqtariit akornani annertuumik meeqqanut atugarissaarnissamik siunertaqarnitsinni naleqqutumik aamma Siumuminngaanniit aamma taamatut siunnersuuteqarnerput neriuppunga aamma ilassilluarneqassasoq, arlaatigulluunniit angusaqartorqarnissaa taanna Siumuminngaanniit siunertaraarput. Taamaattumik Inuit Ataqtigiit taamatut qanillattorneranik uanga paasigakku nuannaarutigaara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Oqaaseqartoq.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Ja, tassa Siumut siunnersuuteqarnermini peqqussut allannguuteqartinneqartussatut siunnerfigisaat Inuit Ataqtigiinni taannaasorinnginatsigut meeqqanut tapiissutit allannguiffigineqarnisaa eqqarsaatigissagaanni. Taammaattumik ilumoorpoq tunngaviusumik siunnersuutip itigartinneqarnissaa isumarinngilarput, isumaqaratta ullumikkut ilaqutariit akunnattumik isertitaqartut meeraqqortuujusullu ineqarniarnermut akiliutaat qaffasitsigisoq imatut allaat qaammatip ingerlanerani inuuniarnerminni artornartorsiortarnerat annertoorujussuusoq. Ilaqutariit assigiingitsorpassuuvugut Nunatsinni, uagut inatsisartutut naalakkersuisutut imaluunniit direktøritut assersuutigiinnarlugu, assersuunneqarsinnaanngilagut ilaqutariinnut meeraqqortuunut sulisartuusunut, imaluunniit akunnattumik ilinniagaqartuusunut. Assigiinngitsorujorujussuarmik inissisimavugut, taamaasillutalu aamma ulluinnarni akiliutigineqartartut taakkununga artornatorujussuusinnaallutik.

Aamma ukua meeqqat eqqarsaatigalugit boligsikringimi meeqqat ilanngaatineqartarnerat akunnattumik isertitaqartut eqqarsaatigigutsigit, taava 400.000 tungaanut isertitaqarsimagaanni nammineq inimut akiliutigisimasap procentia, tassa marlunnilluunniit pingasunik meeraqaraanni, taava inimut akiliut nammineq 90 %-ia akilertariaqarpoq. Taanna assersuutigiinnassagaanniluunniit annertoorujussuuvoq, ini soorlu 6.500-nik akeqarsimappat. Taammaattumik siunnersuuterput neriuppunga una allannguutissatut saqqummerumaartoq ataatsimiititaliami partiinillu allanit taparserneqarumaartoq, taamaasilluni taakkua ineqarnermut meeqqanut tapiissutigineqartartut aningaasartaasa aaqqiivigineqarnisaa siunertarlugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja qujanaq. Taava Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq Jens B. Frederiksen, Demokraatit.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Utoqqatseraluarpunga, kisianni immaqa naggaseneri naluara paatsoorsimaneriga. Kisianni imatut uanga paasivara boligsikring pillugu peqqussut eqqartorusukkissi. Kisianni Siumut siunnersuutaa ersarittumik itigartillugu.

Tassa imaappoq una siunnersuut ingerlannginnissaa ataatsimiititaliami kissaatigivisiuk imaluunniit ingertikkusuppisiuk, taavalu imarisai allat eqqartorlugu ataatsimiisitaliami.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Akereeraluara akeqqissinnaavaa, erseqqippoq aamma allassimagami ataatsimiititaliamut ingerlanneqassasoq.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Tassani ineqarnermut naalakkersuisoq akissuteqarfigerusuppara imatut, tassa una siunnersuut ineqarnermut tunngassuteqartoq inatsisartut peqqussutaa nr. 2 2005-imeersuminngaanniit allannguutigitinneqarniartut taanna itigartipparput § 28-imi allannguutigitinniarneqartoq itigartipparput.

Kisianni Inuit Ataqtigiinniit siunnersuutigivarput peqqussut nr. 3 2001-meersoq boligsikringinut tungassuteqartoq, tassa ineqarnermut tapiissutigineqartartunut tunngassuteqartoq taanna isumaginninnermut ataatsimiititaliamut ingerlatitseqqiinikkut taanna misissorneqassasoq. Aammalu immaqaa akileraartarnermut atugarissaarnermullu ataatsimiisitaliamut innersuussinikkut imaluunniit suleqateqarnikkut taassuma allangortissinnaanera sularineqassasoq. Tassa taanna Inuit Ataqtigiinninngaanniit siunnersuutigivarput. Kissaatiginarpoq taparserneqassasoq partiinit allanit, soorunami taanna nammineq aalajangerneqassaaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Taava massakkut Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassut – takanna.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Unaana Inuit Ataqtigiit saqqummiussaannut Olga Poulsen Berthelsenimut ersarissaqqulaarniarlugu, tassa naggasiilernissinni ilaatigut oqaatigivarsi siunnersuut imaluunniit una inatsit peqqussut taasarsi, tassa nr. 3 31. maj 2001-imeersoq Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliarsuassaq kaammattorneqassasoq peqqussut nalilersussagaat.

Taavalu uani ersarissorujussuuvoq ataatsimiititaliami susassaqtumi suliarineqarnissaa kissaatigigissi. Qanoq takorloopsiuk ataatsimiititaliap sulinerani ataatsimiititaliassuassaq taanna qanoq suleqatigineqassanersoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Taava Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Tassa imatut takorloopparput ataatsimiititaliamiit eqqartorneqareerneratigut suliassiissutit ilanngullugu ataatsimiititaliassarsuarmut tassunga ingerlatinneqaqqissinnaanera takorloopparput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Taava massakut Doris Jakobsen, Siumut.

Doris Jakobsen (S)

Tassa Inuit Ataqatigiit boligstøtti nalilersorneqaqqinneqarnissaa kissaatigalugu ataatsimiititaliamut ingerlatinneqaqqinneqarnissaa uani oqariartuutigigaat maluginiarpara. Taamaamat aamma Naalakkersuisup oqaatigimmagu aamma Siumup siunnersuutaa itigartillugu, kisianni boligstøtte nalilersorneqarnissaa pillugu ataatsimiititaliamut ingerlatinniaraat.

Erseqqissaatigilaaginnassavara uagut Siumumit siunnersuutitsinni aamma ilanngullugu ersarissaratsigu boligstøttip nalilersorneqarnissaa kissaatigalutigu, aamma inatsisitaata annertusaaffigineqarnissaa anguniaripput. Taamaamat oqariartuutigisarpur isumaqarpunga aamma Inuit Ataqatigiit oqariartuutaannut tulluuttoq, naak siunnersuuterput tamakkiisumik tapersinngikkaluarat, kisianni siunnersuutitta ilaata taperserneratut isigivara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujanaq. Taava Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Ja, qujanaq.

Tassa uani erseqqissaatigilaassavara boligsikringi pigatsigu, boligstøtti pinnagu. Taava taakkumi assigiinngilaartorujussuummata, kisianni tassa oqareernittuut peqqussut allannguutigittinniarneqartoq Siumukkunniinngaanniit, Inuit Ataqtigiiit tapersinngilaat.

Tassa siunnersuummut itigartitsinitsinnut tunngavigisarput isumaqaratta meeqqanut tapiissutit alliniarneqarniarnissaannut peqqussut taanna allanngortissallugu tulluanngitsoq, tulluarnerusorli inissianut attartortittakkanut ineqarnermut tapiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaata allannguuteqarfigineqarneratigut, taanna meeqqanut tapiliunneqarsinnaasup qaffanneqarsinnaanissaa anguneqarsinnaanerusoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujanaq. Taava Ruth Heilmann, Siumut, oqaaseqaqqinniarmat takanna.

Ruth Heilmann (S)

Ilaatigut siunnersuuterput Inuit Ataqtigiinninngaanniit Olga Poulsen Berthelsenimit itigartinneqaraluartoq, kisianni allannguutissatut siunnersuummik aamma suliaqartoqarsinnaanera ammaffigineqartoq uani aamma malunnarmat, taamaattumik anguniagaq una ataasiusoq, tassalu ilaqtariit meerartallit ineqarnikkut atugaasa pitsanngorsarnissaannik taanna eqqartuineq ukiuni kingullerni aamma qaqqinneqartuarmat, taamaattumillu boligsikringip aamma ullumikkut pissarsisartut aningaasatigut isertitaasa killiffigisaasa qummut qaffannissaanut ilaa eqqartuisarnerit aamma taakkua eqqartorneqartarput.

Ullumikkut immaqa boligsikringi taamatut qummut aningaasat isertitat killiffiat qummut qaffanneqarsinnaasutut aamma eqqartorneqartarluni. Taamaattumik uani qularutiginngilara arlaatigut naaperiartoqartoqarsinnaasooq, kisiannili aamma uagut Siumuminngaanniit siunnersuuterput aamma isumaqarpunga pitsaasortaqartoq, tassani aamma ilaqtariit meeraqqortuut taavalu aamma ilaqtariit, imaluunniit kisimiittut eqqarsaatigalugit aamma meerakkaat tassani aamma iluaquserniarneqarmata. Taamaattumik una Siumup aamma eqqarsaatai uani atugarissaarnermi ataatsimiititaliarsuarmi pilersitsinissami neriuppunga aamma qiviallattaarneqassasut ilanngullugit. Kisianni tassani ersariinnarpoq tassa anguniagarput assigiisooq, ilaqtariit meerartallit ineqarnikkut atugarisaasa akiliuteqarnikkut taanna pitsanngorsaaffigineqarnissaat. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujanaq. Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, takanna.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Tassami ukiuni kingullerni aamma eqqaamanerlunnigikkukku ukiut marluk matuma siornatigut Inuit Ataqatigiinninngaanniit boligsikring allangortinneqarnissaa aamma siunnersuutiginiugualuarparput itigartsitsissutigineqartumik. Una siunnersuut uagut massakut oqaaseqarnitsinni saqqummiussarput naaperiutaavoq. Ilumoorpoq naaperiutaasoq aammalu tamatta taanna kissaatigisarput, tassalu ilaqutariit pissakinnerit akunnattumillu isertitaqartut, meeraqqortuut ikiorneqarnissaat taanna siunertaralugu tamatta angorusutarput taanna suliarinissaanut una naaperiutaavoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujanaq. Taava Doris Jakobsen, Siumut - takanna.

Doris Jakobsen (S)

Ja, siullermik utaqqatsissutigissavara aatsaaginnaq boligstøttimik taagakku, boligsikringimik oqarniarlunga. Nå, kisianni tassa Ruth Heilmann oqaatigeriigaattuut maannakut Inuit Ataqatigiit naaperiaanera taanna soorunami Siumuminngaanniit iluarisimaarparput, aamma uagutaaq boligsikringip inatsisitaata naleqqussaqqinneqarnissaa annertusaavigineqaqqinnissaalu aamma anguniaratigu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja qujanaq, iluarisimaarinnineq. Taava Isumaginninnermut Naalakkersuisoq Maliina Abelsen, Inuit Ataqatigiit, takanna.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Tassalu uanga aamma paaserusuinnarpara siunnersuutip saqqummiussap, tassa tassani Siumup siunnersuutaa ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa kissaatigiinngilarsi Inuit Ataqatigiinninngaanniit. Tassalu Naalakkersuisut akileraartarnermut atugarissaarnermullu ataatsimiititaliarsuup suliaasaannut ilanngunniarsarissagaat. Qujanaq.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Ja. Tassa Isumaginninnermut Naalackersuisoq ilumoornerassavara, tassa siunnertaq taannavoq. Taamaattumik aamma neriuppunga partiit oqaaseqaqqinnerminni arlaatigut taperserumaaraat siunnersuut, taamaasilluni ataatsimiisitaliamut apuunneqarnermigut ataatsimiisitaliarsuassamut Akileraartarnermut Inuunerinnissamullu Ataatsimiisitaliarsuarmut ingerlatitseqqiinissamut peqatigiissinnaaniassagatta.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuanut. Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Karl Lyberth, Siumut, takanna.

Karl Lyberth (S)

Qujanaq.

Ilaqtariit meerartallit atugarisaasa pitsaanerulersinnissaat siunertaralugu Siumut ilungersuuteqartuarpoq, sulilu ilungersuuteqartuassalluni. Ilaqtariit meerartallit sapinngisamik pitsaanerpaamik atugaqartinnissaanik Siumup suliniuteqartuarneranut aamma siunertamik piviusunnngortitsisinnaaneranut ilaatigut uppersaatit taaneqarsinnaavoq kommunerujussuannngortuni sisamaasuni Siumup siuttuuffigisaani pingasuni ilaqtariit mikisunik meerartallit atugaat malunnaatilimmik pitsanngorsaaffigineqarsimaneri.

Siumumi siuttuuffigisatsinni 2001-mi isumaginninnermut iluarsaaqqinnermut atatillugu ineqarnermut tapeeriaaseq annertuumik pitsanngoriartinneqarpoq, minnerunngitsumik ilaqtariinnut isertitakinnernnut akunnattunillu isertitalinnut meeralinnut iluaqutaasumik. Tamanna aaqqissuussineq ilaqtariinnut ikiorserneqartunut assut qujanarpoq pissusissamisoorlunilu. Siumumi isumaqarpugut ilaqtariit meerartallit tamarmik pisortat inissiaataannik attartorlutik najugallit ikiorserneqartariaqartut. Ilaqtariit meerartallit ikiorniassagutsigit assigiinngisitsivallaarnata ikiortariaqarigut Siumumi isumaqarpugut.

Nunarsuarmi ineriartorneq sutigut tamatigut sukkasoorujussuarmik ingerlavoq, pissutsinut nutaanngoriartortuartunut malinnaaniarneq amerlasuutigut akisuujusinnaavoq, minnerunngitsumik meeqqat inuusuttuaqqallu soqutigisaat inooriaaserilersimasaallu eqqarsaatigigaanni. Qujanartumik

meeqqat, inuusuttuaqqat inuusuttullu pissutsinut nutaanut malinnaallutik inuupput, allaat inersimasunut sanilliullugit pissutsinut nutaaliaasunut malinnaanerusutut qularnaatsumik oqaatigisariaqarlutik. Pissutsinut nutaanut malinnaaneq ilaqutariinnut meeralinnut tamanut akikitsuinnaangilaq.

Teknikkikut ineriartornerup kingunerisaanik meeqqat, inuusuttuaqqat inuusuttullu ullutsinni pissusissamisoortutut isigilernikuuaat assersuutigiinnarlugu mobileqarneq, qarasaasiamillu namminerisamik peqarneq. Tamanna ineriartorneq pissussamisoorpoq, qujanartumillu meerartagut malinnaapput, miserrattissaanngitsumilli oqaatigisariaqarpoq assigiinngitsutigut ineriartornerup kingunerisaanik ilaqutariit meerallit aningaasartuutaasa qangaanerusumut sanilliullugu ullutsinni anikigisassaannngitsumik amerlisimaneri. Taamaattumik Siumumi isumaqarpugut ilaqutariit meerallit tamarmik aningaasatigut ikiorserneqarnissaminnik ...

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Ajuusaarutigivarput teknikkikut ajutuulaarnerput, taamaamat massakut iluarsisutut isikkoqarpoq, taava Siumut oqaaseqartua Karl Lyberth nangeqqissaaq, takanna.

Karl Lyberth (S)

Aap, qujanaq. Tassa akunnattoornalaarpoq, kisianni tassuuna uppernarsisiinnarunarpurput uagut inersimasuusugut teknikkimi nutaamut ilaatigut malinnaavallaarsinnaanngitsugut, allaat meeqqat aamma teknikkimut inuusuttuaqqallu malinnaanerusinnaasut. Tassa ajunngilaq, ingerlaqqissaanga.

Taamaattumik Siumumi isumaqarpugut ilaqutariit meerallit tamarmik aningaasatigut ikiorserneqarnissaminnik pisariaqartitsisut, tamannalu ilaatigut anguneqarsinnaavoq ineqarnermut akiliummiit meeqqamut ataatsimut 7,5 % ilanngaatigineqartarlerneratigut. Naggataatigut oqaatigissavarput aqqissuussineq siunnersuutigisarput boligstøttimut akiliisarnermi atuutereermat. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Siumup saqqumiussaannut. Tassunga tunngatillugu oqaaseqarumavoq Andreas Uldum, Demokraatit. Takanna.

Andrea Uldum (D)

Qujanaq. Itisiliitilaarniarlutinuna issuaalaarsinnaaguma.

“Siumup siuttuuffigisaanni pingasuni ilaqtariit mikisunik meerartallit atugaat malunnaatilimmik pitsannorsaaffigineqarsimani” suunukua, taanna itisilertinnerulaarusukkaluariga sumut tunngatillugu taamatut oqaarseqarnerit.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Taava oqaaseqartoq takanna.

Karl Lyberth (S)

Aap qujanaq.

Tassani pineqarpoq Inatsisartut nutaamik isummernissami tunngatillugu isumaginninnermut aaqqissuusseqqinnermut tunngatillugu ataatsimiisitaliarsuarmik pilersitsinikuupput aamma taanna Olga Poulsen Berthelsenip Inuit Ataqtigiit sinnerlugu saqqummiinnermini eqqaavaa. Taassuma ilaatigut kingornatigut taamani nutaamik boligsikringimut tunngasumik aaqqissuusseqqinnerqartoqarpoq, taamanilu 2001-mi aaqqissuusseqqinnerup kingunerisaanik taava ilaqtariit mikisunik meerallit akunnattumillu meerallit annerusumik taakkua ikiorserneqarput, taamanilu una boligbørnetilskudimik taaneqartartut, tassa meeqqanut tunngatillugu inissianut akiliisarnermut tunngatillugu meeraqarnermut ilanngaat, taanna tassunga tunngatillugu atorunnaarpoq. Tassa taanna uani saqqummiininni eqqartoriga 2001-iminngaanniit taamani nutarterineq boligsikringimut tunngasoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut. Taava tullinnguulluni oqaaseqarumavoq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit.

Juliane Henningsen (IA)

Qujanaq.

Siullermik oqaatigeqqaarusuppara tassa Inuit Ataqtigiinni tunngaviusumik isumagigatsigu inunnik isumaginninnermi pisortat akisussaaffii pisussaaffiilu eqqartorneqaraangata, taava ataqqineqartariaqartoq pissaqassuseq aammalu ilaqtariit ataasiakkaarlutik assigiinngitsumik inissisimasuunerat.

Aamma apeqqutigerusuppara 2001-imi allannguisoqarmat, tassa ilaqutariit inoqtigiit meeqqat amerlassusaat aammalu ilaqutariit isertitaat tunngavigerpiarlugit aalajangersaanermut pilersitsisoqarmat, aamma tassani Siumut siuttuummat taamatut aalajangersaanermut.

Siumut nalunnginneqarpoq socialdemokratiskimik politikkeqartumik, tassa nammaqatigiinnermik aallaaveqartumik inunnik isumaginninnikkut aamma politikkeqarluni. Taanna qanoq naapertuutsigiva maannakkut siunnersuuteqarassi tamanut isertitat apeqqutaatinnagit aningaasanik tapiissutinik siunnersuuteqarnissinnut. Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujanaq. Oqaaseqartoq takanna.

Karl Lyberth, (S)

Qujanaq.

Tassa ilumoorpoq Siumut taanna tunngaviatigut politikkiat, taannaavoq tamatta ikioqatigiilluta soorunami pissaagut, aamma akissaqarnerpaat taakkua aamma assigiinngitsutigut akiliinerunissaat, taanna aamma ajoriffissaqartinngilarput.

Uani taama siunnersuuteqarnitsinni tunngavigerpiarparput, tamatta nalunnginnatsigu Nunatsinni ilaqutariit pingaartumik pisortat inissiaataanni najugallit, tassa uani siunnersuummi taamaallaat pineqarpoq pisortat inissiaataanni najugallit, namminneq illorisaminni soorunalimi pineqanngillat.

Tassa taakku ilaqutariit meerartallit ullumikkut ilaatigut annertuumik ajornartorsiuteqarsinnaasut aningaasat tungaatigut, ullormiit ullormut sipaarlutik imaluunniit naammattusaarillutik taakkua inuujuartut arajutsisimannnginnatsigit taamatut siunnersuuteqarpugut. Aamma assersuutigiinnarlugu aviisit arlaannit ungasinngitsumi saqqummersumi takuneqarsinnaavoq, anaanaq kisimiittoq pingasunik meeralik. Akissarsiai ikigisassaangikkaluarlutik allaat qaammat naanissaanut akissarsinissamut tullianut ooriutai immaq amigarsinnaasut.

Tamakkua ajornartorsiutit takusinnaagatsigit, aamma ullut tamaasa takusaratsigit, aamma oqarfigineqartaratta tamakkunit ajornartorsiutit ilumut piviusuusut, taamaattumik ilaatigut taanna

siunnersuut aqqutigalugu ilaqtariit meerallit aningaasatigut ajornartorsiortut ikiorserniaratsigit una siunnersuut saqqummiupparput.

Aamma oqaatigissavara, soorlu Siumut sinnerlugu inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen aamma Ruth Heilmann oqartoq.

Ajunngilaq una siunnersuut tunngaviatigut isumaqatiginngikkaluarlugu, kisianni tunngavia taanna isumaqatigineqartoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Tullinnguulluni oqaasissaqarniarpoq Ineqarnermut Naalakkersuisoq. Takanna.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoq (D)

Qujanarujussuaq.

Uani siunnersuummi, Siumut siunnersuutaanni imannak paasisariaavoq nalilersorneqassasoq boligsikringimut tunngasoq, taava tassanngaanniit aningaasat ingerlassasut illissi siunnersuutissinnut.

Kisianni uani boligsikringimik pisinnaasut, tassa aningaasarsianik annikitsumik isertitallit imaluunniit akunnattumik, naammattumik aningaasaatillit pisinnaannginnerat taanna ersarippoq.

Kisianni kikkut tamarmik 7,5 %-inik pissagaluarpat? Misissornikuuvisiuk aningaasat qassit atorneqassanersut? Taavalu qaangissagaluarpagut boligsikringimut aningaasartuutit, aningaasat suminngaanniit tiguneqassappat?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujanaq. Oqaaseqartoq takanna.

Karl Lyberth (S)

Aap qujanaq.

Ineqarnermut Naalakkersuisup apeqqutaanut tunngatillugu. Siullermik oqaatigilaassavara boligsikringimut tunngatillugu isertitaq annerpaaffiusussaq Ineqarnermut Naalakkersuisup

naluppagu, tassa oqaatigisinnaavara 444.000 koruuniuvoq, ilaqutariit inoqutit ataatsini isertitat katillugu 444.000 koruuniugaangat, taava boligsikring atorunnaartarpoq.

Uunga siunnersuutitsinnut tunngatillugu taamatut 7,5%-i atulissagaluarpat, pisortat inissiaataat tamani najugallit eqqarsaatigalugit qanoq akeqassanersoq. Tassa taanna oqarutta meeqqat 17.000 missaani pineqarpata, tassami meeqqat 18-nit inorlugit ukiullit ileqqaarnermut taanna aaqqissuussineq atorallarmat 17.400-it missaani pisarput ukiumut, meeqqat 18-nik inorlugit ukiullit.

Taamaattumik taakkua kisitsisit aallaavigalugit naatsorsuigaanni, ineqarnermullu akiliut qaammammut agguaqatigiissillugit 5.000 koruuniuppat, taava tassuunga aningaasartuutissaq 6,5 mio.koruunit missarluinnaaniippoq, taamaattumik boligsikringimut aningaasartuutissanut qaffasinnerusinnaaneranik Ineqarnermut Naalakkersuisup annilaanganera paasisinnaanngilara. Boligsikringimut aningaasartuutit ukioq manna 75 mio.koruuniuppat, tassani konto 30.11.10-mi takusinnaavatit uppersarusukkukku.

Taamaattumik taakku aningaasartuutit boligsikringimut qaangerneqarnaviannngillat uani Ineqarnermut meeqqat tapigaqalernissaat anguneqassappat, tassa kr. 6,5 mio.koruunit missaani naleqartussaavoq taanna aaqqissuussineq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja qujavugut. Tullinnguulluni oqaaseqarumavoq Isumaginninnermut Naalakkersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Qujanaq.

Tassa uani assersuutigilaaqqippagut imannak imannallu assigiinngitsunik qanoq paasinnittariaqarnertut, inunnut assigiinngitsunut tamanut neqeroorutinut tunngatillugu. Tassa uani assigiinngitsunik eqqarsarnartarpoq, kikkut pisariaqartitsisarnersut aamma kikkut aningaasaateqarpallaannginnersut, taavalu aamma kikkut naammaannartumik naammassinnaanersut aningaasat tungaatigut. Taavalu arlaatigut ikiorsinnaallugit, immaqa uffa namminneq naammassinnaagaluaaraat. Taava apererusukkaluarpara. Sumi kaammattuut pilerpat nammineq inissamik pisiniarluni una atuutilissagaluarpat? Taavalu aamma qanoq

eqqarsartoqarnersoq boligsikringimi meerartaqarlutillu annertoorujussuarmik isumagineqareersimmammata?

Taava aamma oqarutta – suli taamaallaat aningaasanik amerlanerulaartunik Taavami meerartaqanngitsut qanoq pineqassappat?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja qujavugut. Taava oqaaseqartartoq alla.

Karl Lyberth (S)

Aap, tassuunga apequtimut tunngatillugu ilaanneeriarluni tupinnalaarsinnaavoq Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq. Immaqa siunnersuutit partiinngaanniit, assersuutigiinnarlugu Siumuminngaanneersut kusanaraluartut aamma iluaqutaasinnaagaluartut ilaqutariippassuarnut meeralinnut.

Taava siunnersuut eqqarsaatigivallaarnagu saqqummiussisup inuk pisarmagu imaluunniit partiip pisarmagu, uffa pitsaanerugaluartoq siunnersuut sumik tunngaveqartoq qanorlu aallaaveqarnersoq isiginerullugu, partii isigivallaarnagu taamatut aperisartuuppat.

Uunga tunngatillugu, nammineq ilaqutariit illutaarusussinnaanerat tunngatillugu, uagut Siumuminngaanniit annilaangassutiginnilarput taamatut meeqqanut tapeqarneq, ineqarnermut tunngatillugu eqqunneqassappat, taava annilaangatiginnilarput illutaarusuttoqarunnaarnissaa.

Naatsorsuutigilluinnarparput ilaqutariit akissallit aamma kissaatigiuassagaat nammineq illutaarnissaq, taanna kialluunniit assortorusussinnaagunangilaa. Aamma nammineq illutaarluni nuannerunaqigami, nammineq pigilerlugu.

Aamma tassuunga boligsikringimut tunngatillugu. Aap, boligsikringimi ilaqutariit meerartallit annertuumik ikiorserneqarput, aamma taanna nuanaraarput, aamma taanna qimanniannilarput. Aamma oqarnittuut Siumuminngaannit Inuit Ataqtigiit saqqummiussineratuut. Ajunngilaq. Taava una siunnersuut taamatoqqissaaq isikkoqartinngikkaluarlugu kisianni ilaqutariit pisariaqartitsisut taakku isiginerullugit ikiorsernissaat siunertaralugu, ajunngilaq taava boligsikringimik

aaqqissuussineq taanna isigeqqinniartigu misissoqqinniartigu, ukualu ilaqtariit ikiorserneqartariaqartutut isikkoqartut ikiorserlugit.

Taava meeraqanngitsut apequtigivai, ajunngilaq tulliani immaqa.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Massakkut oqaaseqarusuppoq Andreas Uldum, Demokraatit - takanna.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq.

Imminununa assortortutut isigilaarikka oqaatsitit. Apeqquteqarata ilaanni oqaravit aningaasaateqarnerit akiliinerulissasut, kisiannilu uani saqqummiussanni oqarlutit: Taamaattumik Siumumi isumaqarpugut ilaqtariit meerallit tamarmik aningaasatigut ikiorserneqarnissaminnik pisariaqartitsisut.

Tassani eqqarsariarujussuumerama ilaa, assersuuteqaruma uanga immaqa 2,5 mio.koruuninik ukiumut isertitaqarlunga, taava aamma uanga ikiorserneqassuunga, allaqqagami tamarmik ikiorserneqassasut, ilaa?

Imminut assortulaanngilatit taamatut oqaaseqarninnut?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Naatsunnguamik akineqarsinnaagunarpoq. Oqaaseqartoq takanna.

Karl Lyberth (S)

Aap, apeqqutinnut qujanaq.

Tassa uanga isumaqarpunga imminut assortornanga. Uani ilaqtariit tamarmik, taamatut oqarnitsinni aamma maluginiarneqassaaq uani taamaallaat pineqarmata, pisortat inissiaataanni attartorlutik najugallit. Uanga ilisimasakka ikitsuararsuupput, pisortat inissiaataanni attartorlutik najugallik millionærit, imaluunniit ukiumut 2,5 mio.koruuninik isertitallit. Uanga taamatut isertitaqartuuguma nammineq illutaarnissara taanna qularnassanngikkaluarpoq, aamma qularinngilluinnarpara taamatut isertitallit tamarluinnangajaavimmik imaluunniit tamarmik

nammineq illutaareersimasut. Pisortat inissiaataanni najugaqartuunissaat taakku naatsorsuutigingilara kukkunngikkuma.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ingerlaqqitsivinnata oqaatigilaassavara uani oqaaseqartorlu toorseqqittoqapallattarami, taamatut ingerlagaluarutta naammassinaviannngivippugut, taamaattumik uani toorsereersimasut oqaaseqarumallutik kissaateqartut oqaaseqarteriarlugit ingerlaqqissaagut tullianut. Aamma killeqartariaqarpoq, aamma amerlanerussuteqartut isumaqatigiissutigimmassuk Ataatsimiititaliamut ingerlanissaa, taamaammat Ataatsimiititaliamut aamma suliassat misissoreerpakka Ataatsimiititaliami ingerlatitserusuttut kissaateqartut amerlanerussuteqartut. Taamaattumik massakkut tullinnguulluni oqaaseqassooq Ineqarnermut Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Ja, qujanaq.

Siullermik erseqqissaatissiissutigilaassavara soorunami malittarisassat assigiinngitsut ilimagatsigit. Taavalu aamma oqaaseqartoq isumaqarpunga erumasariaqanngitsoq, Naalakkersuisut arlaatigullunniit oqaaseqartanngillat partiit aallaavigalugit, siunnersuut una saqqummiunneqartoq imarisaa, taannaana isummorsorfigigipput.

Taamaammat aamma oqaatigisinnaavara una Isumaginninnermut Iluarsaaqqinnermut Ataatsimiititaliarsuup sularinikuusaa 2001-imi, taanna aallaavigalugu ilaatigut siunnersuutersi isummorsorfigisimagipput, taamanikkut annertuumik allannguuteqarsimammat, uagut isumagut naapertorlugit ajunngitsoq. Kisianni aatsaannguaq uanga apeqqutinnut akissuteqarputit imannak, tassa aningaasartuutit amerlanerussanngitsut.

Kisianni naammattumik isertitaqartartut taakkua aamma aningaasanik pissasut, taava allatigut paasineqarsinnaanngillat, boligsikringiminngaanniit aningaasat ilaat tiguneqassappata, taava annikitsumik isertitaqartut, immaqaluunniit akunnattumik isertitaqartut, taakkua maanna aningaasat tigusartagaanninngaanniit tiguserusuppusi, taava peqarluartunut tunniullugit. Taanna apeqqutigilaarusuppara taamaannersoq? Kisianni taamaanngippat, taava aningaasat arlaanninngaanniit tigusariaqassapput. Taava aningaasat taakku suminngaanniissappat?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja, qujanaq. Taava oqaaseqartoq, takanna.

Karl Lyberth (S)

Ja, Naalackersuisunut ilaasortaqa Jens B. Frederiksen, tassa oqaatigissavara Siumuminngaanniit siunnersuuteqarnitsinni pissakinnerninngaanniit imaluunniit akunnattumik isertitalinninngaanniik aallernissaq siunertarilluinnanginnatsigu. Aamma taanna uuma siunnersuut taanna aallaaviginngilaa aamma tunngaviginngilaa.

Siunertap tungavia tassaavoq ilaqtariit meerallit pisortat inissiaataanni najugallit nalunnginnatsigit amerlasoorujussuit ikiorserneqarnissamikku ullumikkut pisariaqartitsisut. Aamma oqarputit naammattumik isertitalit taakku tuniniarneqartut. Kikkunuku naammattumik isertitalit? Taannaana apeqqut ilaanni artornarsinnaasut aamma akiuminaattartut. Kisianni tassunga tunngatillugu oqaatigiinnarsinnaavara boligsikringimut inatsit malillugu 444.000 koruuninik isertitaqaraanni, taava boligsikringimik pisoqarsinnaajunnaassaaq.

Ilaqtariimmi uiusoq nuliaasorlu tamarmik suliffeqarlutik SIK malillugu aappaa suliffilik aappaa allaffimmiusut suliffilik 445.000 koruuninik ukiumut isertitaqarunik arfinilinnillu meeraqarlutik? Soorunami aamma taakkua pisariaqartitsissapput arlaatigut ikiorserneqarnissaminnut.

Soorlu tamakkuupput apeqqutit saqqummertuarmata, aamma arlaatigut pinngitsoornata iliuuseqartariaqaratta, una siunnersuut saqqummiukkipput takusinnaagatsigu ilaqtariit meerartallit pisortat inissiaataanni najugallit amerlasuut ikiortariaqartut.

Uunga tunngatillugu Naalackersuisut soorunami isumaqanngitsut partiit aalajangersimasut saassunnarlugit, imaluunniit arlaanik siunnersuuteqaraangata tunngatillugu isummertarnianngitsut. Ajunngilaq qujanaq taama oqaaseqaravit taava tusaatissatut tigussavara. Aamma siunissami soorunami suleqatigiittuassagatta partiit tamatta Naalackersuisullu aamma illua'tungiliuuttut suleqatigiittuassagatta neriuutigilluaannarpara taanna taamatut oqaaseqarneq aamma Siumuminngaanniit siunnersuuteqaraangatta ilassilluarneqartarumaartut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Sapinngisamik naatsunnguamik akisarnissaq maanngaanniit kipisaqattaarlutik oqaaseqartarnermut ajoraluartumik maanngaanniit kipisoortarputit, nassuiaatitit amerlasarnermik.

Kisianni massakut tassa toorsereersimasoq Maliina, tassa imaappoq Isumaginninnermut Naalakkersuisoq oqaaseqarteriarlugu, tullianut ingerlaqqissaagut. Isumaginninnermut Naalakkersuisoq takanna.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Tassa siullermik oqaatigissavara apeqqutaavallaanngitsoq siunnersuutip pitsaasut suminngaa.....

Siunnersuutip pitsaasut siunnersuu... aamma pitsaasut.

Taavalu una siunnersuut pitsaavallaanngilaq.

Taava suli paasiuminaatsilaarpara ilaqutariit meerartallit qanoq ilillutik kaammattorneqartanersut, namminerisami illutaarnissami pisiniartut, soorlu sisamanik meeraqarlutik, taava naatsorsuutigut 30%-imik ineqarnermut akiliutit appartissinnaallugit, taava paasiuminaatsittorujussuuvara ilissi suaarussi taava nammineq initaarnissaminnut kaammattortinneqarnaviangillat. Taava qanoq ilillugit, soorlu nammineq initaarususukkuma, taavalu immikkut aningaasatigut akilersinnaanersoq pisortat inissiaataanni najugaqaannarnissara, taava namminerlu inimminillu pisiariumallugu.

Taava ilumoorpa meeqqat ilaqutariillu meerartallit pisortat inissiaataanni ineqaannassasut?

Taavami ilaqutariit meerallit privatini najugaqartariaqartut, tassa inissaaleqinerujussuaq pissutigalugu.

Taakkua aamma meeqq.... ineqarnermut taapiissutitut pineq ajortut, qanoq pineqassappat taakku?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Oqaaseqartoq takanna.

Karl Lyberth, (S)

Aap qujanaq.

Ilaqutariinnut Naalakkersuisoq taama taasanguatsiarpaat Isumaginninnermut

Naalakkersuisuugunnaarnikuunnguatsiarpoq. Ilaqutariinnermut Naalakkersuisuunnguatsiarpoq, aat?

Tassunga tunngatillugu, oqaatigisaanut tunngatillugu oqaatigissavara imatut eqqarsarluni nammineq illutaarusukkunnaaqinapput, taava ikioqqittariaqanngillat. Isumaqarpunga taamatut eqqarsarnej Isumaginninnermut Naalakkersuisuulluni taama eqqarsarnej assut ulorianartoq.

Oqalussagalaruttami – Ajunngilaq, nammineq illutaarniassapput taava ikioqqittariaqanngilagut, uffalu takusinnaallugu taakkua ilaqutariit meerallit ikiortariaqartut. Ullut tamaasa takusarlugu ikiortariaqartut ajornartorsiuteqartut, taava tunngavigiinnarlugu nammineq illutaarniassammata ikiussanngilagut? Taamatut eqqarsassanngilagut. Aamma oqarnittuut Siumuminngaaniit taamatut siunnersuuteqarnitsinnut tunngatillugu, tassa ineqarnermut akiliummut tunngatillugu meeqqamut tapeqalernissaq taanna siunnersuutinnut tunngatillugu annilaangassutiginnilarput, ilaqutariit meerallit illutaarusukkunnaarnissaat. Upperivarput ilaqutariit meerallit, akissallit sipaarsinnaasullu, aamma illutaassaqqartut.

Inummut aamma peqqinnarnerpaajusarpoq aamma nuannarnerpaajusartoq qularinngilara nammineq pigisamik ineqarnej nammineq pigisamik illoqarnej.

Taamaattumik taamatut Isumaginninnermik Naalakkersuisuminngaanniit taamatut annilaanganeq paasisinnaarpiannngilara taamatut annilaangassuteqarmat.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja qujavugut.

Taamaasilluni Siumut oqaaseqartua qutsavigissavarput.

Tassa uani oqaatigilaassavara oqaatigigakku amerlanerussuteqartut Ataatsimiititaliamut ingerlannissaat, allaganngorlugu taamaanngikkaluarpoq, kisianni Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuat oqaaseqarneranut tunngatillugu naaperiaa..... paasinnillutik Siumut qujarussimmat. Tassani Siumut

oqaaseqanngikkaluarpoq Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinnissaat, kisianni qujarummagit naaperiaanissaat, taamaattumik amerlanerussuteqarput Ataatsimiititaliamut ingerlatitseqqikkusuttut.

Maanna tullinnguulluni oqaaseqassooq Andreas Uldum Demokraatit, takanna.

Andreas Uldum (D)

Matumani siunnersuut suliaarput Siumumeersoq, siunnertaqartoq ilaqtariinnut meerartalinnut tapiissuteqalernissamik ineqarnermut akiliutip millisinnera aqutigalugu.

Siunnersuut nassuiaatitaqanngilaq tunngavilersuutaasinnaasunillu ersittoqarani. Taamaattumik Siumut imatut aperisariaqarpara:

1. Inuit attartortuinnaat ineqarnermut akiliutiminnut millisaaffigineqassapat?
2. Siumut naatsorsornikuuvaa siunnersuutip qanoq aningaasartaqassanersoq?
3. Siumut qanoq takorloorpaa siunnersuutip aningaasalersornissaa?

Apeqqtinnut taasannut akissutit Siumut siunnersuutaanni nassuiaatitit ilaareertariaqaraluarput, Inatsisartut siunnersuummut isummernissaannut pingaaruteqaqimmat.

Siunnersuutip naammassineqannginnera pissutaalluni Inatsisartuni Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisup akissutaa tunngavissatut ajoraluartumik naammagisariaqarparput.

Naalakkersuisuni ilaasortap siunnersuut itigartippaa, tunngavilersuutigalugu meeqqanut tapip 2001-mi peerneqarsimanera ineqarnerup aqqissuuteqqinneranut atatillugu aqqissuusseqqinneq piviusunnngortinneqartoq inunnik isumaginninneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup siunnersuutigimmagu. Meeqqanut tapit ineqarnermut tapimit pitsanngorsarluakkamik taarserneqassasoq.

Taamatut allannguisoqarneratigut akissarsiakinnerit akunnattumillu isertitallit iluaquserneqarput, taannalu Demokraatinit tapersorparput.

Taamaattumik Naalackersuisut isumaqatigaagut oqarmata siunnersuut itigartinneqassasoq.
Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Demokraatit oqaaseqartuannut Andreas Uldum-imut. Taava tassunga tunngatillugu oqaaseqarusuppoq Olga P. Berthelsen.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Demokraatinuna apeqqutigigerusullugu Inuit Ataqtigiit oqaaseqarnitsinni siunnersuummut Siumukkormiut siunnersuutaannut itigartitsinermut allannguutissatut siunnersuuteqarusussinnaanermut Ataatsimiititaliami ingerlatitsivugut. Tassanilu ineqarnermut tapiissutit pillugu peqqussuta nr. 3, mississorneqarnissaa, anguniarneqarnissaa siunertaralugu.

Ilissi Demokraatininngaanniit taanna Inuit Ataqtigiinninngaanniit kissaatigineqartoq allannguerusunermullu piumassuseqarnermut sulerususseqarneq tapersorsinnaavisiuk?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujanaq. Oqaaseqartoq takanna.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq apeqqummut. Amerlanerussutillit Ataatsimiititaliamut ingerlatitseqqinnerat ataqqivarput, aamma naatsorsuutigineqassaaq Ataatsimiititaliami Demokraatit soorunami pimoorussillutik suleqataassasut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujanaq. Taava Karl Lyberth-imut takanna.

Karl Lyberth (S)

Qujanaq.

Andreas Uldum saqqummiininni ilaatigut apeqquteqarputit Siumumut apeqqutinik assigiinngitsunik.

Apequtigivat inissiani najugallit kisimik tassani pineqarnersut. Tassa erseqqilluinnartumik siunnersuutitsinni aamma takuneqarsinnaavoq pisortat inissiaataanni najugallit ilaqutariit tassani pineqartut. Aamma Naalakkersuisunut ilaasortap – Ineqarnermut naalakkersuisup, aamma taanna apequtigivaat tappikani uanga nikorfaninni, qanoq akeqassanersoq, aamma tassunga tunngatillugu akivara qanoq akeqassasoq. Soorunami qanorpiaq akeqalernissa, taanna maannakkut oqaatigiuminaappoq, kisianni 6,5 mio.koruunit missaani akeqartussaavoq, uanga naatsorsuinera malillugu.

Taava aperivutit suut qanoq akilersorneqassanersut taakkua 6,5 mio.koruunit missaaniittut.

Periarfissarpassuupput eqqarsarlualaraanni, aamma Ataatsimiititaliami sulineq soorunami periarfissat assigiinngitsut nassaarineqarsinnaapput, aamma finanslov suli naammassinngilaq. Soorlu immaqa akeqanngitsumik biileqarnerat, taanna atorunnaarsinneqarsinnaavoq, assersuutaannaavoq. Immaqa aamma Naalakkersuisut amerlavallaartut ataatsimik ilanngarneqarsinnaapput aamma taanna assersuutaannaavoq.

Periarfissarparpassuupput aningaasanut periaatsit assigiinngitsut.

Aamma periarfissaavoq angallatit nuannaariutit aamma taakku arlaatigut akitsuusernissaat. Tamakku periarfissat assigiinngitsorpassuit qularnanngitsumik oqaloqatigiilluarnertigut Naalakkersuisut illua'tungiliuttuusugullu oqaloqatigiilluarnitsigut nassaarisinnaassavagut.

Naggataatigut oqaatigiinnassavara assut nuannaarutigigakku siunnersuut Ataatsimiititaliamut ingerlanneqarpat, suleqataalluarnissassinnik oqareeravit, taamaattumik suleqatigiilluarnissatsinnik tassani qularutigineqassanngimmat.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Ja, tassa apequtit akineqarput, taava taanna pillugu oqaaseqarusukkuut oqaaseqarsinnaavutit soorunami, takanna.

Andreas Uldum (D)

Tassa erseqqissaatigilaassavara uanga Inatsisartunut sulininni Naalackersuisup akissutai imaluunniit aperineri uanga akisussaaffigissannginnakkit, taakku Naalackersuisut namminneq sulinerminni akisussaaffigissagamikkit.

Assersuutit assigiinngitsut saqqummiuppatit aningaasaliinissamut angallatit nuannaarniutit taakku eqqartorneqallattaartartorujussuupput, akisoorsuartut isertitsissutissatut annertuumik takorloorneqartarput, uanga taanna qularutigilaarpara kisianni assigiinngissutigaarput taanna.

Kisianni suleqataalluarnissarput naatsorsuutigisinnaavoq, suleqatigiilluarnissarput qilanaarivara.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujanaq. Maannakkut oqaaseqarusuppoq Naja Petersen Atassut. Takanna

Naja Petersen (A)

Ja qujanaq.

Tassa Demokraatit oqaaseqartuannut Andreas Uldum-imut apeqqutigilaarniarpara uani Siumukkut siunnersuutaat itigartillugu oqariartuuteqarpusi, tassa Ataatsimiititaliamulluunniit ingerlasussannagortinnagu.

Taava aamma aatsaanguaq Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuata Olga Poulsen Berthelsen-ip ilaatigut erseqqissaatigalu oqaatigivaa naaperiaallutik Siumukkut siunnersuutaannut, taanna qanoq isumaqarfiginerissi apeqquteqarfigivaatit.

Uanga una erseqqissartilaarusuppara ilinnut ilaatigut itigartikkassiuk Ataatsimiititaliamut ingerlanneqarnissaannut, taavalu illua'tungaani oqarlusi "piumassuseqarluta Ataatsimiititaliami suleqataassaagut". Ersarissalaaruk uani itigartikkassiuk.

Ataatsimiititaliami ingerlatinniarpisiuk immaqaluunniit itigartitsigassi piumassuseqarlusi
Ataatsimiititaliami suleqataassavisi itigartitsivissorlusi?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja qujanaq. Oqaaseqartoq takanna.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq apeqqummut.

Naluara ilissi Atassummit qanoq suleriaaseqarnersusi. Itigartitsinermi amerlanerussutillit Ataatsimiititaliamut ingerlateqqikkaangamikku Demokraatit anersaarinnngilaat itigartitsisimagamik suleqataassagatik, soorunami sunut tamanut suleqataassuugut. Aamma isumaqataanngikkaluaruttaluunniit soorunami imaassinnaavoq siunnersuutininik allanik Ataatsimiititaliami ersertitsisugut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Taava Ineqarnermut Naalakkersuisoq, takanna.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Qujanaq.

Apeqqutigilaaginnarniarlugu suna itigartinnerissi? Una qulequtaq Siumuminngaanniit siunnersuut imaluunniit imarisat allat, taavalu suna tunngavigalugu Ataatsimiititaliamut suleqataarusunnerlusi, una qulequtaq pillugu imaluunniit Inuit Ataqtigiit oqaaseqartartua siunnersuutaa boligsikringi eqqartorneqarnissaa aallaavigalugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Ja, oqaaseqartoq takanna.

Andreas Uldum (D)

Isumaqarpunga oqaaseqatigeriikkanni ersarittoq siunnersuut tunngavilersorluagaannginera peqqutigalugu itigartitsissutigigatsigu, kisianni soorunami Inuit Ataqtigiit siunnersuutigisaat Ataatsimiititaliami oqaluuserineqassasoq boligsikringi. Una itigartitsissutigaarput, kisianni taanna Inuit Ataqtigiit siunnersuutigisaat soorunami eqqartornissaat qilanaaraarput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A).

Ja, qujanaq. Taava massakut Kristian Jeremiassen, Siumut, takanna.

Kristian Jeremiassen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Tassa isumaqarpunga saqqummiunneqartut aallaavigalugit oqaaseqarfigissallugu.

Isumaqaqqanngilanga siunnersuut una saqqummiussarput Siumuminngaanniit tunngavilersuutaa amigartuq.

Tassami uani qulequtaani ersarissumik ersersinneqareermat ilaqutariit meerartallit taakkua ikiorniarneqartut.

Eqqumiippoq, kingumunaasiit eqqumiippoq Naalakkersuisuutitaqartut, tassalu Demokratit, Kattusseqatigiit Partiiat aamma Inuit Ataqatigiit meeqqat atugarisaannut tunngasumik assortuussuteqaratta.

Pitsanngoriaatissat suulluunniit isumaqarpunga iluatigineqartariaqartut. Partiimi suminngaanniit saqqummiunnera aallaaviginagu. Isumaqarpunga ilaqutariit tassa meerartallit amerlasuut Nunatsinni, siunnersuutip uuma akuersissutigineqarneratigut iluaqutissamik annertuumik tunineqassasut.

Ilaqutariimmi amerlasuut meerartallit, Nunatsinni inuupput ullormiit ullormut aammalu qaammammiit qaammammut, naammattusaartuartariaqarlutik.

Uani siunnersuummi, tassa pitsanngoriaatissaq, qaammammut meeqqamut ataatsimut 7,5%-imik tassa tapiissuteqartoqartalnissaq siunnersuutaavoq. Isumaqarpunga iluatigineqartariaqartoq meeqqat taakkua aamma atugarissaarnissaannut aqutissat, taakkua tamaasa atortariaqarpagut, apeqqutaanani siunnersuut suminngaanniit saqqummiunneqarnerasoq.

Oqaatigeqqiinnassavara eqqumiigigakku meeqqat atugaannut tunngasumik assortuussuteqaratta. Pitsanngoriaatissamik uffa siunnersuuteqaraluartugut Siumuminngaanniit.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Ja, erseqqissaassutigilaassavara oqaaseqannginnerani, Demokraatit taama massakkut oqareerput, Inuit Ataqatigiit allannguutissatut siunnersuutaat suleqataarusullutik aamma taanna Siumup naaperiaaffissatut iluatigaa. Taamaattumik taakkua ersarereeraluarput.

Taamaammat uteqattaarinissaq pinngitsoortinniarlugu erseqqissaassutigissavara oqaatigineqareersut, ersersitsererput itigartippaat. Kisianni naaperiaarusupput aamma Inuit Ataqatigiit allannguutissatut siunnersuutaannut. Taamaammat suleqataarusupput, tassani erseqqissareerpaat taamaasiornissartik - taamaammat erseqqissumik isummereerput. Allanngortinnaviangilaat taanna.

Taamaammat naluara oqaaseqarfigissaneraa? Oqaaseqarfigissavaa, takanna.

Andreas Uldum (D)

Siulittaasup erseqqissaaneranut qujarusuppunga.

Krisitan Jeremiassen isummatit ataqqivakka aamma uuma siunnersuutip paasilluarnerusimanerit illit aamma tassa nammineq oqaatigisat aamma taanna ataqqivara, uagut paasilluannginnatsigu tunngavilersuutaat.

Taavalu partiit kikkuugaluarpataluunniit, siunnersuutit pitsaasut saqqummeraangata partiit isigineq ajorpavut ataasinnguamilluunniit. Ullumikkut qassissaa aamma taanna tusalerparput qassissaallu eqqaaneqalerluni partiit suugaluartulluunniit siunnersuutit pitsaagaangata, soorunami oqaloqatigiissutigisarpavut, taavalu aamma akuersissutigisarlugit.

Neriuppunga aamma taanna uteqattaarpallaassanngikkipput. Malunnartarami arlaannik siunnersuummik itigartitsigutta, partiit arlaat nuannarinngitsutut isikkoqalersitsiniaasarneq taanna saqqummertuartoq.

Partiit kikkuugaluartulluunniit siunnersuutaat tamaasa soorunami eqqartorlugillu nalilertarpagut uagut partiitsinni.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Ja, oqaaseqartoq isumaqatigaara utikajaarisoqannginnissaannik oqaaseqarnera. Taamaammat oqaaseqarumallutik qinnuteqartut marluk, oqaaseqarteriarlugit tullianut ingerlaqqissaagut. Siulliulluni oqaaseqassaaq Olga P. Berthelsen, takanna.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Unajuna oqaatigerusukkiga Kristian Jeremiassen Siumuminngaanniit oqariartuutigisaa, meeqqat pillugit assortuuttunngortinneqarnera Inatsisartut massakut oqallinnerat.

Isumaqarpunga taanna pissusissamisuunngitsoq. Uanga isumaqarpunga massakut meeqaat pillugit naaperiaaneq annertoorujussuaq uani ingerlanneqartoq. Meeqqat ininut tapiissuteqartarnermut tunngatillugu meeqqat pitsaanerusumik inissisimalernissaat siunertaralugu naaperiut eqqartorparput, siunnersuut itigartikkaluarlugu Siumup peqataaffigivaa.

Taamaattumik pissusissamisuunngilaq meeqqanut tunngatillugu assortuunnermik una nalilerneqarmat. Isumaqarpunga taamaattoqanngitsoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaa pingajuat (A)

Taava tulliulluni oqaaseqassaaq Hans Enoksen, Siumut, takanna.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq, Siulittaasoq.

Tassa Demokraatit oqaluttuat Andreas Uldum-i paasiuminaatsunik oqaluppoq. Tassa tunngavilersuutigivaa siunnersuut paasissutissartaqanngimmat, paasilluannginnamikku itigartillugu.

Kisianni Inuit Ataqtigiit oqarmata uagut Ataatsimiititaliamut peqataarusuppugut. Taava ingerlaannartumik tapersersuilerpoq, isumarlu iluatinnartillugu. Taamatut politikkeqartoqarsinnaanngilaq.

Aatsaat tassa isummanik allanngorartitsineq, minutsimiit minutsimut. Taamaammat assorujussuaq nuannaarutigalugu qujassutigaara Inuit Ataqatigiit uani naaperiaaniarmata aamma tamatta ilungersuukkusupparput.

Meerartatta pitsaasumik atugassaqartitaallutik angerlarsimaffinni peroriartortinneqarnissaat aamma taanna Naalakkersuisut peqataaffigisariaqarpaat. Oqaasiinnarmik meeqqanik illersuisinnaangillat massakkut illersuinersi takutittariaqalerparsit aamma aporfissatut isigineqarsinnaangilaq, meeqqat aallaavigalugit akiliutit apparsarneqarnissaannik anguniagaqarneq. Qujavunga Inuit Ataqatigiinnut tassani annertuumik peqataajumammata oqallinnissamut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaa pingajuat (A)

Oqaaseqartoq, takanna.

Andreas Uldum (D)

Paasiuminaatsumik oqalussimaguma, utoqqatsissutigisorujussuuara paasisinnaangikkumma.

Minutsimiit minutsimut politikkimik oqalunneq, taanna akerusunngilara, nammineq taanna pigiinnarumaarpat. Kisianni eqqaasitsissutigilaassavara meeqqat pillugit suliniutinik amerlasoorpassuarnik uagut suleqataavugut. Imatut isikkoqalersinniassanngilat meeqqat pillugit uagut suliniuteqanngitsut. Taanna piviusorsiuunngilaq, piviusuunngilaq aamma.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaa pingajuat (A)

Qujavugut Demokraatit oqaaseqartuanut Andreas Uldum-imut. Taava tullinnguulluni oqaaseqassaaq Atassummit Naja Petersen, takanna.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Ineqarnermut meeqqanut tapiissutit Nunatsinni atugaaleqqinnissaannik Siumut sinnerlugu Inatsisartuni ilaasortat ataatsimoorlutik matumani siunnersuuteqarput.

Angerlarsimaffiit meerartaqarfiusut toqqissisimanartumik aammalu akiliisinnaassutsimut inorsartitsinngitsumik inissisimanissaat qulakkeersimassallugu pingaaruteqartuuvoq, periaaserlu ullumikkut pisortat isertitakinnerusunut tapiisarnerannut aallaaviusoq tassaavoq ineqarnermut tapiissutinik pisinnaatitaaneq, boligsikringimik pineqartartoq.

Atassummit siunnersuuteqartut qinnuigissavagut nassuiaateqaqqullugit siunnersuut manna akuersaarneqassappat taava ineqarnermut tapiissutip allanngortinneqarnissaa eqqarsaatinut ilaanersoq.

Ukiuni makkunani ilaqutariit namminneq angerlarsimaffiminnik piginnissinnaanissaminnut nukissaqartut pisortanit annertuumik kaammattorneqarput namminneq angerlarsimaffeqaleqqullugit, qujanartumillu tamanna innuttaasunit tigulluarneqarsimasoq malunniullualereerpoq.

Tamatuma kingunerisaanik inissiat attartortittakkat pisoqalisimasut nutarterneqarnissaannut aammalumi inissianik attartortittakkanik nutaanik sanaartornissamut pisortat nukissaqarnerulerput, annertuumillu aningaasartornartuummat naatsorsuutigisariaqarpoq ukiuni arlalinni nutarterinerit nutaanillu inissialiernerit ingerlanneqassasut.

Ineqarnermulli tapiissut ullumikkutut aaqqissuussaatiillugu innuttaasut taperneqarnissamik pisariaqartitsisut naammattumik pisortanit tapersersorneqarnerisut imaluunniit ineqarnermut meeqqanut tapiissutit atuutilerseqqinneqarnissaat pisariaqarnerisut imaaliinnarluta Atassummit nalilersoruminaatsipparput, paasissutissat nutaat tassunga tunngasut takusimannginnatsigit.

Taamaammat Atassummit inassutigissavarput siunnersuut manna aammalu pingaartumik isertitakinnerusunut tapersersueriaaseq nalilersorneqarluarsinnaaqqullugit aappassaaneerneqartinnagu Inatsisartut Isumaginninnermut Ataatsimiititaliaanut suliassanngortinneqassasoq.

Qujanaq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliaata pingajuat (A)

Qujavugut Atassutip oqaaseqartuanut Naja Petersen-imut, oqaaseqarfiginiarneqanngilaq, taamaammat qujaffigissavarput Naja Petersen, Atassut.

Taava tullinnguutissaaq Jakob Skade, Kattusseqatigiit Partiiata oqaaseqartuat, takanna.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Inatsisartuni Siumup ilaasortaataasa siunnersuut ininik attartormik peqqussummik atuuttumut allannguutissanmik siunnersuutaa, Kattusseqatigiit Partiianiit imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

Aallaqqaasiullugu Kattusseqatigiit Partiianiit eqqaasitsissutigerusupparput 1995-imiit 1997-imut Siumup siuttuuffigisaanik Inunnik Isumaginninnermut Ataatsimiisitaliarsuaq sineriak tamakkerlugu aningaasarpasuit ataatsimiisitsinerpasuit nukippasuillu atorlugit paasisutissanik assigiinngitsunik taamanikkulli katersuisoqareeraluartoq, aamma Inunnik Isumaginninnermut Ataatsimiititaliarsuup 1997-imi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni isumaliutissiissut inassuteqaaterpassuarnik kaammattuuterpassuarnillu imaqartoq Inatsisartunit suliarineqareeraluartoq, taamaattoq taamanikkulli Naalakkersuisuusunit suliasat aamma ilaqutariinnut meerartalinnut tunngasut piffissaagallarneranili tamakkiinerusumik ataqatigiissaagaalluarnerusumillu naammassillugit suliarineqarsimanngittut Siumup Inatsisartuni ilaasortaataasa maanna siunnersuuteqarneratigut aamma uppersaqqinneqarput.

Naatsumik oqaatigalugu ilumullimi taamanikkulli naalakkersuisuusimasut Inunnik Isumaginninnermut ataatsimiititaliarsuup suliarisimasaasa aallaqqaataaniilli piviusunngortinneqarnissaat pimoorullugit ataqatigiissaarilluarnikkut suliarisimasuuppatigut, ila immaq maannakkut ajornartorsiutit mikineroqqajaqaat.

Kisianni taamaakkaluartoq Kattusseqatigiit Partiianiit tamaangaannaq killikkusunngilagut, tassami maannakkut aamma qujanartumik naalakkersuisunut ilaalernitsinni pingaartumik aamma meeqqanut atugassarititaasut aammalu ilaqutariinnut meerartalinnut, minnerunngitsumillu ilaqutariinnut pissakinnerusunut atugassarititaasut pitsaanerulersinneqarnissaat anguniarlugit, sulianik assigiinngitsunik aallartitseqataavugut, soorlu assersuutigalugu: akileraartarnermut

atugarissaarnermullu kommissioni pilersinneqarpoq, inuussutissarsiornikkut periarfissat nunap immikkoortuinut naapertuunnerusut pitsanngorsarneqarnissaat il.il. sulissutigineqarput.

Sulianik isumatuumik tulleriiarinerit pissutsinullu piviusunut naapertuuttumik nalilersuilluarnerit ataqatigiissaarinerillu ingerlanneqarput. Taamaaliornikkut aamma minnerunngitsumik ilaqutariit meerartallit pissakinnerusut pitsaanerusunik periarfissinneqarnissaat qulakkeerneqaqqullugit.

Taakkuinnaalluunniit qiviraanni inuiaqatigiit ataatsimut isigalugit – soorunami aamma ilaqutariit meerartallit pitsaanerumik oqinnerusumillu inuuneqarnissaat anguniarlugu Naalackersuisut suliniutinik aallartitsinerat Kattusseqatigiit Partiianniit tamakkiisunik ilalersorlugulu tapersorsorparput.

Taamaammat naatsorsuutigaarput Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliarsuup suliaminik naammassinninneratita kingunerisaanik tapeeriaatsit assigiinngitsut nalilersoqqinneqassasut.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalackersuisut akissuteqaataat akueralugu tusaatissatut tiguara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq, Kattusseqatigiit oqaaseqartuanut Jakob Skade.

Immikkut oqaaseqartoqarniarnerluni. Taamaattoqanngilaq.

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut, takanna.

Jens Immanuelson (S)

Kattusseqatigiit Partiianni oqaaseqaataani paasinarpoq Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliaq pilersinneqarsimasoq. Uagullu ilisimasagut malillugit maannamut pilersitsisoqarnani tassani.

Taamaattumik paaserusukkaluarpara taanna kommissioni uani eqqartugarsi qanga pilersinneqarsimansoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ualimut ataatsimiinnerup ingerlanerani taanna oqaatsinut qanoq kalaallit oqaatsitsinnik pigeriikkatsinnik atuiniarsarinissaq arlaleriarluni aamma kukkusumik oqaatigineqarpoq. Ataatsimiititaliarsuannngortarlunilu kommissioninngortarlunilu, kisianni ilumoortoq tassaavoq isumalioqatigiissitamik pilersitsiniartoqarmat.

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq. Maannakkut Naalakkersuisuni pilersaarutigineqartut eqqarsaatigalugit, inuiaqatigiinnut sullisseriaaseq Naalakkersuisooqatigiinni tamanna pilersinneqartoq.

Aallaavia tassaavoq inuiaqatigiit ataatsimut pissaqassusiat eqqarsaatigalugu sulissutigineqassasoq maannakkut taanna uagut siunnerfigisatsinni ataatsimiititaliarsuarmik qangali suliarineqarsimasup suli nukittorsarumallugit isumalioqatigiissitap, taassumap siunnersuutaa suliarineqarluni aallartimmat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq, Siulittaasoq.

Kattusseqatigiit Partiiata oqaluttuat Jakob Skade aperilaarniarpara, uani 1995-ikkunni pisut 1997-ikkunni pisut tassa ukiorpaalorujussuit matuma siornali pisimasut aallaavigalugit massakkut politikkerniarsarimmat.

Ilissi Kattusseqatigiit Partiianni taamatut meeppaat pitsaanerusumik atugaqarnissaannut qulakkeerinninniaqataanermi ilissi qanoq isumaqarpisi? Uani ersarissumik takusinnaannginnatsigu qanoq isumaqarnersusi. Taamaallaat 1997-ikkunni pisunik eqqartuiniarsarigassi.

Massakkunuku pisut eqqartorigut siunissarpullu, imaanngitsoq kingumut qiviarluta pisut aallaavigalugit ingerlaniarsarissasugut. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Maannakkut nutaaliernerit aallartipput, soorunami annernaraluarpoq siullermik maani inimi eqqartorneqalermata. Taakkua Naalakkersuisut suliarisimasaat maannakkut aatsaat tusarneqanngitsut, siuliini aamma eqqartorneqareersimasut inassuteqaatigalugit. Ukiakkut Inatsisartut ataatsimiinnerannut taakku aallartimmata. Taakku eqqaasitsissutitut tunniuterusuppakka.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (KP)

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq, Siulittaasoq.

Tassa Jakob Skade-mut apeqqutigerusuppara meeqqanut akikillisaaniarneq 7,5%-i siunnersuutigineqartoq ilissi Kattusseqatigiit Partiianni qanoq isumaqarfigaasiuk? Pisariaqarpa imaluunniit pisariaqanngila?

Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Soorunami pitsanngorsaaniisaq tamatta eqqarsaatigalugu suliaqarusuppugut. Kisianni aningaasatigut sukaterisoqarnera ullumikkut aammalu Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni annertoorujussuarmik taanna sammineqarpoq.

Aningaasat killilersuipput. Maannakkut qaqinneqarnera soorunami aamma qaqinneqaqqissasoq ukiumi suugaluarnersumi aamma eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Allannguisoqarsinnaappat inuiaqatigiinnut pitsaanerusementik aningaasatigut inissisimanerput pitsaanerulerpat. Qularnanngilaq taanna akissaqarfiginerullugulu anginerusumilluunniit tapiiffigineqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaassooq.

Ullumikkut aningaasanik sukaterinerup nassatai suna tamarmi annernaraluartoq, inuiaqatigiinnut tamanut soorunalimi aamma taanna eqqartorneqartarpoq. Taamaattuminguna soqutigigaluarparput soorunalimi inuiaqatigiinnut tamanut atugaat pitsaanerusunngortinniarlugu. Kisianni akissaqassuserput aalajangiisuuvoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut.

Jens Immanuelson (S)

Qujanaq.

Tassa Kattusseqatigiit Partiianni saqqummiussassinni ilaqutariit meerartallit minnerunngitsumillu pissakinnerusut taakkartorpasi.

Kisianni erseqqissoq unaavoq, ilaqutariit meerartallit aammalu aningaasarsiornikkut sanngiinnerpaat eqqarsaatigalugit atugaannut tunngasoq ajorseriareerput. Peqqutigalugu, assersuutiginnarlugu, aningaasarsiornikkut sanngiinnerpaat atuartuutillit, atuartuutaat 9.-ni 10.-ni klassimi atuartuunersiutaat peerneqarput aamma ilissi Naalakkersuisooqataanissinni taanna tapersorsorpasi.

Suliakkiissutillu allat tamaasa Ataatsimiititaliarsuarmi sulilerumaartussami innersuussutigalugit.

Taanna qaqugu naammassissasoq Ataatsimiititaliaq Kattusseqatigiit Partiiata naatsorsuutigaa,

qaqugu naammassissasut suliai? Tassami aamma taassumap suliai inatsiseqaataasut naammassippata ataasiakkaarlutik Inatsisartunut saqqummiunniarneqartussaassapput.

Sunalu tamaavimmi Ataatsimiititaliami imaluunniit suliassanngortinneqarluni, piffissami qanittumi naatsorsuutigissavarput, meeqqat sanngiinnerpaanillu angajoqqaat aningaasarsiortut eqqarsaatigalgot atugaat aaqqiivigineqarnissaat anguniarneqassasoq 2010-mummi Aningaasanut Inatsimmi ajorseriaatsit erseqqissut aalajangersarneqareermata.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Maannakkut Aningaasanut Inatsimmi allannguutissat saqqummiunneqareerput. Qularnanngilaq tamatta pigilerpavut aamma. Taamaattumik apeqqutigisannut tunngatillugu naammassineqarnissaat ulloq taassagukku, uanga piffissaasorinngilara.

Nalilersuinerillu tassani aamma aallartinneqarnissaat soorunami ataqqivarput, saqqummiunneqartussat qularnanngilaq tamatsinnut tunniunneqartussat, qanormita oqaasertaqarnissaat aamma soorunami sillimaffigissavagut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq, Siulittaasoq.

Tassa Kattusseqatigiit Partiiata oqaluttua Jakob Skade, aningaasarsiornikkut pissutsit ilungersunarluinnartut eqqartorpai. Kisianni aamma piunassuseqaraanni taakkua 6 mio.koruunit missaannik naleqarput taavalu 6 mio.koruunit tungaannut massakkut aningaasanut 2010-mut inatsisissaq aningaasartaqarpoq.

Piumassuseqaraanni 6 mio.koruunit taakkua nanineqarsinnaapput aamma pimoorussigaanni meeqqat atugaasa pitsaanerulernissaannut. Tassami qineqqusaarnermi tamatta upernaq manna meeqqat atugaasa pitsaanerulernissaannik ilungersuutiginnippugut tamaavitta tamatta.

Kisianni piffissanngormat taava allatut isummersornerit saqqummernerit taakku ajuusaarnarput, neriuppunga tassani aaqqiiniarnermi Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut innersuussutigereermassuk peqataalluarumaartusi.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Aningaasat nunatta karsianingaanniit eqqaaneqartuarsimasut, taakku eqqaassanngilakka inuiaqatigiinnut pilliutigineqarsimasut aammalu atukkiunneqarsimasut.

Taamaammat inuiaqatigiit ingerlaqqissammata aningaasat taama amerlatigisut atugassanngorlugit illit taasatit ajornanngitsuaraarannguamik soorunalimi oqaatigissagaanni, oqaatigineq ajornanngillat. Kisianni siammarterisoqassaguni piumasarineqartut tamarmik akissaqarfigineqanngillat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Siunissamut aningaasaliineq, tassa meeqqagut atugassarititaannut tunngatillugu, aningaasaliinerup siunissatsinni tassa taakku oqaatigisaqattaartarparput politikkeriusugut siunissamut aningaasaliineq, meeqqagut eqqarsaatigalugit.

Angerlarsimaffissaat toqqissisimasumik aamma ineriartussaguni aamma tassa angajoqqaavisa qanoruna ililluni oqilisaaffigineqarsinnaassanersut, Siumup tikkuarpaa tassani, periarfissillugit

aningaasat taamaasillutik amerlanerusut tigummialissavaat, meeqqallu atugassarititaat taakkua oqinnerulissammata.

Massakkut malunnarpoq Kattusseqatigiit Partiiat oqariartuuteqarputit assigiinngitsorpassuarnik. Taakku toqqammavigalugit, aasimmiaasit Ataatsimiititaliarsuarmut innersuunniarsarivatit. Taanna Akileraartarnermut Ataatsimiititaliarsuaq allaat taakkartorlugu.

Suli pilersinneqanngilaq. Qaquguuna pilersinneqassava? Suna aamma suliassat tassani ilineqassappat? Igarsuaq taanna ulikkaalerunarpoq. Imaappa suliat kivissinnaanngisasi Naalackersuisunut tassa taakku igap iluanut ilioraanneqartarpat?

Naalackersuisooqatigiit Partiiiani sinniisuuvutit illit aamma tassani. Taamaammat apereqqikkusuppunga una siunnersuut meeqqanut atugassarititanut tunngatillugu, suatungaatigununa akornutilik?
Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ja, tamakkuusinnaapput Ataatsimiititaliamut innersuunneqartunut suliarineqarsinnaasut. Kisianni oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Maannakkut oqaatigissagukku suatigut ajoquteqarnera taanna erseqqissumik nalunaarutigivat. Apeqqummut siuliini erseqqissarparput aamma erseqqissarpara aningaasatigut sukaterineq, aqutsineq nunarput tamakkerlugu ingerlanneqalersimammat. Taannaana ullumikkut aporfigineqartoq akissaqassuserput eqqarsaatigalugu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Tassa imaappoq pissakinnerit pilliutigineqassapput. Massakkut uani siunnersuummi pissakinnerit periarfissinneqarput arlaatigut ikiorserneqarsinnaassallugit. Pissakinnerit Kattusseqatigiinninngaanniit aamma pilliutiginiarneqarpat?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Soorunalimi taamatut oqassalluni ajornanngilaq. Kisianni taamatut ila oqassalluni taamatut oqaannassagaanni pissakinnerusut pilliutigalugit, soorunami taanna aamma isumaqatiginngilarput uagut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Kaali Olsen, Inuit Ataqtigiit.

Kaali Olsen (IA)

Ja, qujanaq.

Uani ataatsimiinnermi illuatungiliuttut oqaasinnaarilernikuuat pissakinnerit meeqqallu iliuuseqarfiginiarlugit Naalackersuisoorussimallutik qanittukkut immaqa puigorsimavaat.

Siunnersuuteqaqattaarput 3-400 mio.koruunit missaanik akeqartussanik katikkaanni siunnersuutaat tamaasa. Kisianni ersarissumillu oqassanatik aningaasat suminngaanniit aassagigut.

Illuatungaatigullu tassa Naalackersuisooqatigiit partiit akerartorniarlugit pissakinnernut sullisserusunngitsutut.

Apererusukkikkitt taamannak uani assersuutigalugu siunnersuummi taamatut aningaasanillu aallerfissanik tikkuussinatik qanoq illit taanna isumaqarfigaajuk siunnersuuteqaqattaarneq?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Kattusseqatigiit Partiianiit ersarissarparput aningaasanik sukaterisoqarsimanera aallaavigalugu soorunami tapersorsorneqarsinnaavoq annertoorujorujummik akissaqassuserput aallaavigalugu. Siunnersuuteqartoqarsimangippat aningaasartassaannik nassataqanngitsumik taava oqaq atorlugu taamaallaat saqqummiisoqarsinnaavoq. Uanga taanna upperinngilara, timitalimmik saqqummiisoqassaguni allatut ajornaqaaq aningaasartassai ilanngullugit saqqummiunneqartariaqarpoq.

Siunnersuutigineqartumi taamaammat erseqqissarakku qujavunga aningaasartaasa annertunerusumik tikkuussisoqanngitsoq aamma taanna upperivara aamma malugisinnaavara aningaasartassaanik annertunerusumik tikkuussisoqanngitsoq.

Taamaattumik oqarpunga aningaasat ukiuni kingullerni pissaqassuserput aallaavigalugu takoriartigu qularnanngilaq ullumikkutut ittoq qaangissaqqaarparput. Taanna tikkuussinerunngimmat soorunami aamma upperivakkit aningaasanik nassataqartussaammat siunnersuuteqassagaanni.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq, Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Qujanaq.

Uani massakut aningaasaliisarnermut tunngatillugu oqariartuutit assigiinngitsut illuatungaanniit aamma Inuit Ataqtigiinninngaanneersup Kaali Olsen oqariartuutaanut uanga isumaga naapertorlugu malinnaalaartariaqarsimagaluarputit oqallinnermi.

Siumuminngaanniit tikkuussereernikuuvugut aamma oqariartuutigineqattaareernikuupput suminngaanniit taakku aningaasat aaneqarsinnaasut. Massakut aningaasanut tunngatillugu, atugassarititaanermut tunngatillugu aajukua Siumup siunnersuutaani pissakinnerit periarfississallugit.

Illuatungaatigut Naalakkersuisooqatigiit taama oqariartuutigisimavaat tassani, meeqqanut ileqqaagaqarnerit tunngatillugu sipaarfigineqassasoq. Sunaaku? Meeqqanut tunngatillugu oqariartuuteqaqattaartarpusi allanik aallerfissaqannginnassi meeqqanut tunngatillugu piinnarnasi?

Uagut aajukua periarfissinniarpagut pissakinnerit arlaatigut iliuuseqarfigineqartariaqarnersut. Kisianni sipaarfigineqarput ileqqaagaqarnermut tunngatillugu 9.-10. klassiminngaanniit assigiinngitsut pisartagassarigalui. Kisianni taakkua tassa sipaarniummik maanngaanniit ilissi tigoqqaannarpasi, ak, piarlugit.

Tulluarpa tamanna?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Soorunami apeqqut pingaartorujussuummat naatsumik oqaaseqarfigissavara. Pissakinnerit sipaarfiginiarneqarmata allaat Siumuminngaanniit oqaatigineqaqattaartorujussuuvoq. Kisianni massakkut aningaasanik innersuussuteqanngimmata aamma taanna malugisinnaavarput uagut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Tassa isummersulaarusuppunga Inuit Ataqtigiit oqaluttuisa ilaata Kaali Olsen-ip oqaaserisai pillugit.

Tassa uani meeqqat pillugit aaqqiiniarnerit ilungersorluta ingerlappavut aamma ilissi illuatungiliuttuugallarassi taakku nipit sakkortoerujussuarmik atornikuuasi. Immaqaana ilissi puigorissi illuatungiliuttuusimanersi?

Naalackersuisunngorassi akisussaaffimmik tigusi-gassi, qanoq ilungersunartigisoq, oqaannarluni pineq. Kisianni massak-kut ataatsimoorussin-naasavut taakkua ilissi qineqqusaarnissinni aamma anguniakkasi tupigaara maani assortuussutigatsigit.

Tassa tunutsinngilluinnaqqissaarpugut akisussaaffimmik amma pitsanngoriartitsisimaqaagut, alloriartitsisimaqaagut aamma Inuit Ataqatigiit peqataasimapput Demokraatit Kattusseqatigiillu. Kisianni massak-kut paasiuminaatsorujussuuvoq illuatungiliuttuugallarassi ilungersuutisi sooq massak-kut ilungersuukkunnaarnerisi. Ilaalu aningaasat aningaasaliissutigineqartut paaaffigalugit allaat. Taanna eqqumiippoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat, (IA)

Ja, massak-kut oqaaseqartussat allassimagaluarput Hans Enoksen aatsaannguaq taanna oqaaseqareemat, massak-kut inatsisartunut ilaasorta-q Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit.

Jane Petersen (IA)

Ja qujanaq.

Meeqqanut eqqartuinit-sinni tupigusunnalaatsuunngilaq, aamma tupinnaqaaq eqqartueriaaserput maani taamatut isikkoqartoq. Uku pisuummata – uku pisuummata. Massakkununa siunissaq pillugu aaqqiiniarluta oqallittugut, aamma Siumuk-kut oqaaseqartartuat Hans Enoksen oqareerpoq, kingumut qiviarnissaq siumut isigilluta suliaqarniann-gitsugut, kingumullu qiviaqattaaginnavilluta naalackersuisuusimasarnitik illersorniarlugu.

Siumununa eqqarsarluta, ajunnginnerusumik siunissami atugaqarnissatsinnik maani issiasugut, aamma meeqqanut tunngasoqartillugu maligassiuisariaqarpugut inuiaqatigiit taamatut oqalutsilluta nikassaanermik imaluunniit kikkut suliaqarusunngissusaanik tikkuartuiunnaarluta.

Suliniartugununa.

Taavalu eqqaaneqarpoq atuarfinnut tapiissutit piiarneqarniarneranut meeqqat ileqqaarutissaannik piiarneqarniarneranik, allaat ima ersarilertigisimavoq ingerlanitsinni ullumikkut atuartut anginerit pisartagaqalersimaneranni, atuartut allaat nammattussanngortitaallutik aningaasaqarnikkut ingerlatsiner-mi. Aali angajoqqaavisa tapiissutit tamakku suliarisussaagaluaaraat, aali inuiaqatigiit

qulakkeertussaagaluaaraat, angajoqqaat taakku tapiissutit ineqarnermut tunngasut assigiillugit qulakkeertussaagaluaaraat.

Kipungasoqanngilaq meerartagut assaa massakkut akileraarutigut nammattussanngortinneqarsimannginnerani.

Taamatut Kattusseqatigiit tamanna qanoq isumaqarfigaasiuk?

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat, (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Soorunami oqaatsit annertunerusumik oqaaserineqartut uterfigeqqissanngilakka, aamma annertunerusumik oqaaseqarfigissanngilakka.

Inuiaqatigiinni ullumikkut attugassarititaassutaanni tamatsinnut annernartutut allaat isigineqarput, tamatta soorunami anniaatigigaluarparput, aamma maannakkut pisuutitsinerit taama annertutigisut, soorunami uagut aamma ulluni qanittuni puigorunnanngilagut.

Aaqqissuussinerit, allatut ajornaqaaq tullerriaarluta ingerlatisariaqarpugut, taanna isumaqarpunga annertunerusumik oqaaseqarfiginagu taanna erseqqissutaaginnartariaqarigut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Eqqaassutigilaarlara inatsisartuni 31-iusuni 25-ini tunuliaqutaqarluni Ataatsimiititaliami siunnersuut uuma suliarineqarnissaa isumaqatigiissutaavoq, taamaammat ikinngutit qinnuigissavassi maannamut oqaaseqarumallutik nalunaarsimasut pingasut taakku naammasseriarlugit ingerlaqqissasugut.

Siulliuvoq Kaali Olsen Inatsisartuni ilaasortaq, Inuit Ataqtigiit.

Kaali Olsen (IA)

Tassa soorunami qanoq oqassaagut? Inatsisartoqarpoq Naalackersuisoqarluni inuiaqatigiit sullikkumallugit, taavalu sullissinissami takorluukkagut aallaavigalugit isummersortarpugut. Inuit Ataqaqatigiinni siunnerfiit ungasinnerusut isigalugit uagut aaqqeerusuppugut, ataqaqatigiissumik aaqqissuussamik ikiorseeriaatsit assigiinngitsut ataqaqatigiissaarlugit sukkut eqaallisaarsinnaanersut. Maannakkullu aalajangissagutta siunnersuutininut ataasiakkaanut, aasit uunga inississaagut, aaqqiissuteerarpasuit assigiinngitsut ataqaqatigiinngitsut.

Taamaammat uunga tatigilluinnarpara una isumalioqatigiissitaq eqqaaneqartuartoq pitsaasunit, inuillu pitsaanagerusumik atugaqalernissaannut siunnersuuteqarumaartoq. Immaqa massakkummi aaqqissuussinermi pitsaanagerusunik – ataqaqatigiinnerusunik, taamaammat innersuussannut taanna tupinnartoqartinngiivippara. Atera taamannak toqqaannartumik taaneqariarmat taamatut oqalaarpunga.

Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Taamatut oqaaseqartarneq soorunalimi tamatsinnut aamma Naalackersuisooqatigiinni aamma oqaaseqartut tunngatippaat, taamaammat tusaatissatut tigorussullugu oqaatigilaarusuppara siunnersuutigineqartormi Siumup siunnersuutigisaanni uani aningaasat qanoq amerlatigisut taaneqarsimanngillat.

Taamaammat aamma soorunalimi erseqqissarneqartariaqarpoq taanna siuliini oqaatigisimasara eqqaasissutissatut oqaatigeqqilaaginnarpara.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Inatsisartuni ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut.

Kristian Jeremiassen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Tassa Inuit Ataqtigiit oqaaseqartuannut Kaali Olsen-imut oqaatigiinnassavara siunissamut takorluugaqartariaqarpugut aamma pilersaaruteqartariaqarpugut.

Taava una Akileraartarnermut Atugarissaarnermullu Ataatsimiititaliarsuaq inatsisartulli ukiakkut ataatsimiinnerput aallartimmat, taanna kisiat ukkatarineqarpoq, allaanngilaq maani aalajangiisinnajunnaarsimasugut. Taakkua avataaninngaanniit aalajangiijumaarput aamma innersuussuteqarumaarput.

Qinigaanikuuvugut. Uagut aalajangiisussaavugut maani inimi, allamut imissutigisaqattaarnerit taanna soorunami paasiuminaappoq.

Aamma ersarissarneqarpoq aningaasat suminngaanniit aaneqassanersut. Ila ataatsimiinnerup ingerlanerani aamma Inuit Ataqtigiinninngaanniit saqqummiussisoqartarpoq aningaasartai suminngaanniit aneqarnissai eqqartorneqaratik.

Siumuminngaanniit saqqummiussisoqartorlu oqartuaannarput suminngaanniit aaniarassigit. Isumaqarpunga eqqarsartaaseq aamma eqqarsaatigisariaqaripput, kiap siunnersuutigineraa piinnarnagu.

Siumumiit isumaqaratta ilaqutariit meerartallit tamarmik pisortat inissiaataanni attatorlutik najugallit ikiorserneqartariaqartut, tassa taanna assortuussuterput. Ilaqutariinnut meerartalinnut iluaqutaasussat.

Ajoraluaqaaq taanna assortuussutigigatsigu, ilaqutariit meerartallit pitsanngoriaatissaannik.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqarfigerusukkukku oqaaseqartoq.

Jakob Skade (KP)

Naatsumik oqaaseqarfigissavara. Maannakkut qangali eqqartorneqarpoq maani inimi Ataatsimiititaliami suliarineqassasoq. Aalajangiinissaat takoriartigu, tamatta peqataaffigissavarput aamma.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat, (IA)

Tamanna ilumoorpoq. Oqareernittut 31-ni 25-it isumaqataapput taassuma suliap ingerlaqqinnissaa, taamaammat Kattusseqatigiit Partiiat tassani peqataanngikkaluarpalluunniit amerlerullinnaqqissaartut taamatut isummereermata eqqaasitsissutigilaarpara.

Tulliuppoq Inatsisartuni kingulliulluni oqaaseqartussaq, Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Tassa neriuppunga Isumalioqatigiissitaq Inatsisartut Siulittaasuata erseqqissareerpa Isumalioqatigiissitaminnngooq taasassavarput taanna Ataatsimiititaliarsuaanngitsoq. Suliassani sukumiisumik suliarissagai aamma katersiuffiunnassanngitsoq, tassami ilimaginngilara 2010-mi suliaasaq naammassineqasinnaassasoq, immaqa 2011-12 allaat eqqartorparput. Kisianni ilaqtariit aningaasaqarniarnerat massakkut ilungersunartumiikkami, meerartallit akiliutit aamma ineqarnermut qaffattussaapput. Taamaammanuna tassani Naalakkersuisoq kaammattoraluariga 2010-mi aamma ineqarnermut akiliutit qaffattussaammata, meeqqanut tapiissutit ineqarnermut taakku aaqqinneqartariaqaraluartut.

Kisianni nuannaarpunga Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqarluartut eqqartussammassuk.

Qujanarlu maani oqaaseqarsinnaagama.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat, (IA)

Qujanaq. Aamma Kattusseqatigiit sinnerlugit Jakob Skade qutsavigaarput.

Maannakkullu siunnersuuteqartut oqallinnerup naggasernissaanut periarfissaqarput minutsit qulit oqaaseqassallutik, sinnisorivaallu Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Qujavunga oqaluuserininnermut pissanganartumut. Ilumoorpoq aamma miserratigissanngilara Siumuminngaanniit pissangasimavugut, oqaluuserisassatta qanoq oqaaseqarfigineqarumaarnissaannut. Soorunami nalunngereeraluarparput Isumaginninnermut Naalakkersuisumit ilalerneqanngitsoq, kisianni tuppallerpunga assut, tuppallernarpoq Siumuminngaanniit imatut siunnersuuterput itigartinneqaraluararluni, kisianni Ataatsimiititaliamut ingerlaqqinnissaanut innersuussuteqartoqarmat. Aammalu immikkut qutsavigissavara Inuit Ataqtigiinni Olga P. Berthelsen-ip taamatut siunnersuuterput naaperiarfeqarluni, aamma tunngaviatigut ilaqtariit meerartallit pitsanngorsarnissaannik aamma siunnerfeqartumik siunnersuuteqarnerput ilassilluarmagu, taamaattumillu aamma neriuuteqalersilluta allaat Ataatsimiititaliamut, aammalu qanorluunniit ittumik naammassineqarnissaanut isikkulimmik aamma tassuunakkut periarfissimmatigut.

Uani Siumut siunnersuuteqarnitsinnut tunngaviuvoq soorunami Nunatsinni meeraqarnerup kajuminnartuunissaanik aamma siunertaqarmat.

Ilaqtariit pitsaasumik atugaqarnissaat ullumikkut pisariaqartitaasunik tamanit nalitunerpaanngorsimavoq, imaluunniit qangalili aamma soorunami ilaqtariinni inuunerup naleqassusia aamma taanna pingaartinneqartarmat.

Ullumikkut Nunatsinni meeraqarneq qangamut naleqqiullugu immaqa meerakkaat taakkua ikiliartorsimapput, kisianni soorunami suli ullumi qujanartumik meeqqiorussuseq aamma pigineqarpoq, kisiannilu aamma meerartaarneq akisussaaffimmik annertoorujussuarmik tiguisarpoq ilaqtariinnut, pingaartumik aamma Nunatsinni ineriartortumi piumasqaaterpassualimmi, annertuumik pisariaqartitsineq. Ilinniartitaanikkut piumasaqarfivoq aammalu atugarissaarnermik piusaqarfiulluni.

Taamaattumik ilaqutariit pingaartumillu meerartallit pitsaasumik pisortanit iliorfigineqarnissaat ullutsinni pisariaqarnerpaanut ilaavoq, aammalu pingaaruteqarnerpaanut ilaalluni.

Pingaartumillu ilaqutariit pissakitsut kisimiittullu aamma ikorfartorfeqarnissaat pisariaqarluinnartutut Siumumiit isumaqarfigaarput, aammalu qularutigingilarput partiit allat siunnerfik taanna aamma eqqarsaatigalugu maannakkut Inatsisartuni suliaqartut. Taamaattumillu aamma anersaaq taanna pigalugu Inuit Ataqtigiit saqqummernerat nuannaarutigilluinnarparput.

Oqallisissaq annertuumik oqaluserineqareermat partiit ataasiakkaat immikkut oqaaseqarfigerusunngilakka, kisianni Kattusseqatigiit partiianni tassani oqaaseqarneranni Isumaginninnermut Iluarsaaqqinnermullu Ataatsimiititaliarsuaq ukiuni marlunni sulisup kaammattuutai aamma annertuumik Inatsisartuni ukiuni kingullerni ineriartuaartinneqarsimasut aammalu piviusunngortinneqartarsimapput, soorunami, kisiannilu aamma tamakkiisumik immaqaa naammaginnartumik piviusunngortinneqarsimannginnerat taanna aamma tamatta akisussaaffigisariaqarparput. Siumut kisimi tassani peqataangimmat, partiit tamarmik aamma Isumaginninnermut Ataatsimiititaliarsuarmut aamma taamanikkut ilaasortaatitaqarmata.

Kattusseqatigiit partiianni oqaatigineqarpoq tamaanngaannaq killikkusunngilagut, taamatut oqariartuuteqarmat, aamma Siumumi tamaanngaannaq killikkusunngilagut. Tamaanngaannaq killikkusunnginnatta aamma siunnersuuteqarpugut alloriaqqiffissamik ilaqutariit meerartallit ineqarnikkut pitsanngorsaavigineqarnissaat aamma eqqarsaatigalugu.

Taamaattumik tunngaviatigut soorunami tapersersuisunut qujavunga, naak itigartinneqaraluarluni Ataatsimiititaliamut tunngaviatigut suliarineqaqqittussaana, taanna neriulluarfigaarput. Aammalu neriuppugut imatut 2010-mi arlaatigut ukiakkut taamatut Inatsisartunut ataatsimeeqqinnermi aningaasaqarnermut inatsimmi aamma ilassutaasunik pitsanngorsaatinillu tassuunakkut ilanngussisoqarumaartoq, naammassisaqarumaartoq boligsikringiuppat, ineqarnermut tapiissutaappat imaluunniit allatut ippat ilaqutariinnut pitsanngorsaataappat pissakinnernut aamma ilaqutariinnut merartalinnut kisimiittunullu atugaannut iluaqutaasumik iliuuseqartoqarpat taanna tamatta imaluunniit Siumuminngaanniit qujarutigissaqigatsigu.

Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Siunnersuuteqartoq naliliinera taamaappoq. Oqaaseqartussaq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqtigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Ja, siullermik Siumut siunnersuuteqaatiminnut oqaaseqarnermini aallarniutigisaa, tassalu nalunngikkaluarlugu siullermik Isumaginninnermut Naalakkersuisup itigartitsineranik oqaaseqarnera Inuit Ataqtigiinninngaanniit isumaqtiginngilarput, aamma akuersaaruminaatsipparput uagut paasisagut naapertorlugit Isumaginninnermut Naalakkersuisoq siunnersuummut uunga itigartitsinermik oqaaseqarnikuunngimmat. Taanna isumaqarpunga Siumup nassuiartariaqaraa Isumaginninnermut Naalakkersuisoq siunnersuummut sukut itigartitsinersoq? Taanna isumaqarpunga pingaaruteqartoq nassuiassallugu.

Nalunnginnatsigu aamma uagut Inuit Ataqtigiinninngaanniit Isumaginninnermut Naalakkersuisoq ilaqtariit ajunnginnerpaamik inuuneqarnissaat siunertaralugu Isumaginninnermut Naalakkersuisutut sulisoq ippasaaninguaq takuarput meeqqanut tunngatillugu suliniutit qanoq annertutigisut, meeqqanut qanoq pingaaruteqartigisut suliariniarlugit atuagaaranngamik saqqummertitsinera, taanna saqqummertoq Inatsisartuni tamatta ippasaaniusanguaq takuarput.

Aamma oqaatigerusuppara akuersaaruminaatsittorujussuugatsigu Inuit Ataqtigiinninngaanniit, Siumumiit Kristian Jeremiassenip uumap oqallisigineqarneranik meeqqanut tunngassuteqartumi assortuussuteqartinniartitsinera, taanna isumaqarpunga Kristian Jeremiassen nassuiartariaqaraa, imaluunniit Siumup oqaaseqartuata nassuiartariaqaraa sukununa Inatsisartut meeqqanut tunngatillugu assortuussuteqartut?

Inuit Ataqtigiinninngaanniit isumaqanngilagut meeqqanut tunngatillugu assortuussuteqartugut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ja, oqaaseqartoq.

Ruth Heilmann (S)

Ja, qujanaq Olga P. Berthelsen.

Isumaginninnermut Naalackersuisup akissuteqarnermini akissuteqaataa atuarluarluaanni naggataatigut ima oqaaseqarpoq, issuaalaarlanga:

Naalackersuisut taamatut naatsumik oqaaseqarlutik aalajangiiffigisassatut siunnersuutip ta-persersorneqannginnissaa inassutigaat.

Tassa taamatut.... Utoqqatserpunga ilumoorpoq Ineqarnermununa Naalackersuisoq akissuteqartoq taamatut.

Kisianni Isumaginninnermut Naalackersuisoq aamma oqaaseqaqattaarnermini malunnarpoq ilaatigut taamattut siunnersuuteqarnerput aamma ersarissaqqullugulu imatut eqqarsarnartoqartikkaa, taanna aamma immikkut oqaatigisariaqarsoraara.

Taamaattumik Naalackersuisut una soorunami tamarmiullutik taamatut itigartitsinerannut uanga paasigakku aamma.

Kisianni Kristian Jeremiassenip taamatut Siumuminngaannersoq oqaaseqarnera uanga isumaqarpunga oqaaseqarfigisariaqarnagu, nammineq akissuteqarfigerusukkuniuk aamma akissuteqarfigisinnaavaa.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Isumaginninnermut Naalackersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalackersuisoq (IA)

Tassa allatut ajornartumik erseqqissalaassava uanga una akissutaa allannikuunnginnakku, naak Naalackersuisunut ilaasortaagaluarlunga. Tassa Jens B. Frederiksen taanna akissuteqarfiginikuuaa Naalackersuisut sinnerlugit.

Immaqa uanga uani akuusinnaavunga tassa ineqarnermut tapiisarnermut tunngatillugu tassani apeqquteqarama, taavalu erseqqissaatigalugu meeqqanut inissaqarnermut tunngatillugu, ilaqutariinni meerartallinnik tunngasut, tassani annertoorujussuarmik ilaqutariit meerartallit,

annertoorujussuarmik suliniarfeqarmata maannakkorpiaq. Taannartaa erseqqissarniarlugu kina pineqarnerseq aamma kina akissuteqarsimanersaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaaseqartoq.

Ruth Heilmann (S)

Ja, qujanaq.

Tassa utoqqatsissutigaaara Isumaginninnermut Naalakkersuisumut akissut tassanngaanniinngimmat, tassalu Jens B. Frederiksen-iminngaanneersuummat. Kisiannilu tassa itigartitsinerummat siunnersuummut tapersorsorneqannginnissaanik inassuteqarput, aamma Naalakkersuisut sinnerlugit taamatut akissutigineqartut taama naatsorsuutigisaratsigit.

Kisianni ineqarnermut tapiissutit qujanartumik aamma taakkua ammaffiginiarneqarput arlaatigut pitsanngoriaatinik iliuuseqarfiginiarneqarlutik, Ataatsimiititaliamut ingerlanneqarpat, ineqarnermut tapiissutit aamma soorunami neriullunga Siumup siunnersuutaa aamma soorunami qiviallattaarlugit aammalu tunngaviumik pitsaaqutai aamma nalilersorneqarluarumaartut.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoq (D)

Qujanarujussuaq.

Siullermik oqaaseqartartut aamma oqallinnermut peqataasut tamarmik qujaffigerusuppakka, pissanganarsimaqaaq oqallineq una.

Kisianni taava amerlanerussuteqarluartut oqallinneq malinnaaffigalugu ersarittumik uanga imannak paasivara, amerlanerussuteqarluartut tassa qulequtaa siunnersuummut itigartikkaa. Tassa meeqqat amerlassusaat aallaavigalugit meeqqamut ataatsimut 7,5%-imik appaaffigineqassasut Namminersorneq inissiaataani attartuisartut, husleje-mut appaaffigineqassasut meeraq ataatsimut 7,5%-imik.

Naalakkersuisuninngaanniit taanna qutsavigissavarput, amerlanerussuteqartut isumaqataaffigigit, tassami oqaatigineqattaarpoq uani pissakittut tassa annikitsumik

isertitaqartut ikiorneqassasut. Kisianni siunnersuummi kikkut tamarmik pisussaapput, allaat aappariit ukiumut 6-7-800.000 koruuninik isertitaqartut, marlunnik meeraqarlutik taakkua aamma 2x7,5%-imik pisussaapput, naak minnerpaamilluunniit pisariaqartinnagit.

Uagut Naalackersuisuninngaanniit isumaqarpugut boligsikring aqutigalugu pissakillioortut annertuumik isertitaqanngitsut ikiorserneqartut. Taava soorunami soorlu Inuit Ataqtigiit oqaaseqartartua oqaatigisaani eqqartorneqarsinnaaqaq boligsikringi killigititaa qanoq isikkoqassanersut, immaqaluunniit qanoq pisoqassanersoq.

Kisianni una kikkut tamarmik pinissaa taanna uagut Naalackersuisuninngaanniit akerlerivarput.

Inuppassuit nammineq meeqqatik isumagisinnaavaat isertitaqaataat naapertorlugit, taakkua pisariaqanngillat pinissaat.

Taava aamma oqaatigineqarpoq uani, isumaqarpunga tassuuna Isumaginninnermut Naalackersuisoq paatsoorneqangaatsiarloq, oqaatigimmagu: Qanormi makkua inissiat privatimik attartuisuusut, taakkua ikiorserneqassannginnamik? Boligsikring aqutigalugu ikiorserneqartaramik. Kisianni uani siunnersuummi qulequttami, taakkua arlaatigulluunniit ikiorneqassanngillat.

Taavalu aamma eqqaamaneqassaaq uani siunnersuummi siunnersuuteqartup, siunnersuut taanna ersarissuumik allaqqavoq aningaasat tassa boligsikringinngaanniit tiguneqassasut, tassa imaappoq pissaqarpallaanngitsuninngaanniit aningaasat tigoriarlugit taava peqarnerusunut tunniullugit. Privatimik inissiamik attartuisartuninngaanniit aningaasat tigoriarlugit aamma peqarnerusunut tunniullugit.

Taamaammat uagut Naalackersuisuninngaanniit pingaartittorujussuarput, meeqqat atugarititaat pitsanngorsassallugit. Aamma imaangilaq siunnersuummik saqqummiisoqarmat uani, taava pitsaasutut isiginnginnatsigit, unarpiaq siunnersuut. Taava imannak isumaqassasoq Naalackersuisoq immaqaluunniit naalackersuisooqtigiit meeqqanik akerliusut immaqaluunniit meeqqat ikiorserusunngikkaat.

Boligsikring aqputigalugu meeqqat atugarliortut imaluunniit annertuumik pissaqanngitsut, taakku ikiorserusuppagut angajoqqaavi aqputigalugit.

Kisianni nuannarutigivara tassa paasigakku uani Ataatsimiititaliamut ingerlassasoq, boligsikring eqqartorniarneqarmat, taavalu ersernerlularpoq Ataatsimiititaliamut sorlermut ingerlateqqinneqassasoq, kisianni Atassutip oqaaseqartartua Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamut innersuukkamiuk, naatsorsuutigisimaarpara taanna ataatsimoorfigineqarsinnaassasoq.

Boligsikringi ilaqutariinnermut tunngagami, taavalu aamma Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik ataaniilluni taannartaa. Taamaammat neriutigeqaara Ataatsimiititaliaq una sammilerpagu, taava neriutigeqaara qanimut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq suleqatigineqarumaartoq.

Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ja, ilumoorpoq Atassutip oqaaseqartua suliap uuma Isumaginninnermut Ataatsimiititaliamut nanginneqarnissaa innersuussutigaa, taamaattorli Siumukkut, Inuit Ataqatigiillu Ineqarnermut Ataatsimiititaliamut innersuutigaat, taamaammat Inuit Ataqatigiit Siumukkullu isumalioqqulaassavakka qanoq tamatumunnga isumaqarnersut nalunaarutigilaaqqullugu, uagut eqqartukkatta naammassinnginnerani.

Tulliuppoq Inatsisartuni ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut.

Doris Jakobsen (S)

Ja, siullermik Ineqarnermut Naalakkersuisumut apeqquteqaatigerusuppara siullermik oqalugiaatinni eqqaagakku meeqqanut tapeeriaatsit allaanerusutut ilissi eqqarsaatigisi, uagut una siunnersuutitta avataatigut, tassani suut pineqarpat?

Taava taassuma saniatigut aamma, uagut siunnersuuterput piviusunngussappat oqaatigivat ilaatigut paasiuminaallisinnaasoq soorlu inatsisitigut aaqqissuussinikkut. Tassani sunarpiaq aamma eqqarsaatigineqarnersooq paaserusuppara.

Oqaatigivat massakkut itigartitsinissinnut ilaatigut tunngaviusut pissaqarnerusut aamma uagut ilanngullugit tunisussaagatsigit taamatut una tunniunneqartoq. Tassami uagut siunnersuutigigatsigu ilaqutariit meerartallit oqinnerusumik massakkut atugaqalernissaat nalunnginnatsigu ilaqutariit meerartallit massakkut annertuumik aningaasartuuteqartartut soorlu vuggestuenut aammalu allarpassuarnut aningaasartuuteqartartut fritidshjemmenut allanullu.

Taamaamat oqilisaassiniarluta massakkut siunnersuuteqarnerput taanna aamma soorunami Siumumi anersaarisatsinnut eqqarsaatitsinniippoq pissakinnerusut aammalu akunnattumik isertitallit, kisimiittullu aamma tassani annertuumik iluaquserneqarnissaat siunertaavoq.

Taamaamat nuannaarutigivarput aappaatigut, tassami Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarmat, aamma naaperiuteqarsinnaaneri tassani anguneqarsinnaammata.

Ja, tassa taamatut oqaaseqarlunga Siumuminngaanniit ilaqutariinnut Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnissaa aamma ajorinngilarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Ja, qujanaq.

Siullermik oqaatigilaassavara tassa qanittumik Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq aviisiliortunik katersuutitsilluni tassani assigiinngitsut saqqummiuppai, pilersaarutit suunersut.

Uagut Naalakkersuisuninngaanniit pingaartittorujorujorujussuuarput ungasissoq isigalugu pilersaarutaalluartunik ataqatigiissunik iliuseqassalluta meeqqat atugarititaat eqqarsaatigalugit, aamma ilaqutariit atugarititaat eqqarsaatigalugit. Oqarsinnaavunga maannakkorpiaq nalunaarussiaq boligsikringi pillugu qimerloorparput, tassani uanga suleqatigalugu Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq, taamaamat assigiinngitsutigut iliuseqarpugut massakkorpiaq. Kisianni soorunami taakku suliassat naammassinngillat maanna, aamma oqaatigisinnaanngilara qaqugorpiaq naammassissanersut.

Una siunnersuut erserlunnera, tassani uanga oqaatigiinnarusuppara, tassami aningaasaliissuseq uani erserluttorujussuusoq, suminngaanniit aningaasat tiguneqassanersut.

Soorluuna iluamik misissorneqaqqaassagaluartoq, aningaasat qassit tiguneqassanersut boligsikringimiit uunga, taavalu qanoq kinguneqassanersoq. Kisianni uteqqiinnarusuppara una, meeraqarluni soorunami akeqartuuvoq, kisianni angajoqqaasut nammineq pisinnaagaangamik, taava nammineq akissussaaffigivaa meeqqatik isumagissallugit. Taanna aamma qasseria tusartarnikuuarput? Ikiorneqartussaapput nammineq periarfissaqarpallaanngitsut iluamik isumaginninnermut, aningaasat killeqarnerinut pissutigalu. Kisianni nammineq peqarluartut, taakkua nammineq meeqqatik isumagisariaqarpaat, taamannak isumaqarpugut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Ja qujanaq.

Siullermik Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoq oqaasiinut qujavunga malunnarmat – imatut malugigakku meeqqanut ineqarnermut aamma tapiissutinik boligsikring aqutigalugu iliuuseqarniartut, taanna nuannersortarivaa oqaaseqarninni.

Kisianni itigartitserusutoorujussuuvutit Siumup siunnersuutaanut uunga, kisianni Ataatsimiititaliamut ingerlaqqinneranut tunngaviusut aamma ilagivaat, una tunngaviatigut aamma arlaatigut isumaqatigineqarmat. Aamma saniatigut Inuit Ataqtigiit siunnersuutaa taanna ilapittuutaalluni aamma boligsikringimik iliuuseqarnissamik aamma allannguutissamik siunnersuuteqarumaarnissamik aamma Ataatsimiititaliami iliuuseqartoqarusummat.

Aamma taanna eqqarsaatigalugu Ataatsimiititaliap suleriaasia ilisarimagaanni aamma allannguutissamik siunnersuuteqartoqarsinnaavoq, taannalu siunnerfik isumaqarpunga aallaavigalugu aamma angusaqarniarumaartugut ataatsimiititaliami suliarineqalernerani.

Isumaqarpunga meeqqat ilaqutariillu utaqqisinneqarsinaajunnaartut taamatut oqariartuuteqaqattaartoqarpoq upernaq imaluunniit siorna, tassagooq massakut piaarnerpaamik iliuuseqartoqartariaqarpoq utaqqisinnaanngillat.

Taamaattumik tamakku eqqarsaatigalugit aamma isumaqarpunga una siunnersuut ilaqutariit pissakinnerusut aamma iliuuseqarfigineqarnissaat ineqarnermikkut tapiissutit aqutigalugit aamma iliuuseqarfigineqartariaqartut piaartumik utaqqisippallaarnagit, isumaqarpunga una siunnersuut naammassineqartariaqartoq.

Aamma eqqaamajunnarsimavarsi Siumup tusagassiortunik katersortitsigami 30. septembari aamma taanna siunnersuut saqqummiutereernikuugami.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann imannak paasivara isummani annikkaa, annertunerusumik apeqquteqaateqanngimmat. Kisianni taamaallaat uani oqaatigilaarusuppara nalinginnaasumik meeqqanut tunngasut apeqqutit assigiinngitsorpasuit taakkua isumaqarpunga pissusissamisoortoq Ilaqutariinnermut Isumaginninnermut Naalakkersuisumut ingerlatissallugit, taava qularivallaanngilara tikilluaqqusaasusi aamma allakkatigut apeqquteqarnissassinnut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq, Inatsisartuni ilaasortaq Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Qujanaq.

Uani Inuit Ataqatigiinninngaanniit Naalakkersuisut apeqqusiinerat, tassalu ilaqutariit inissiani namminersortuni attartortut taakkua boligsikringimik ilaa pisarunnaarnissaanik ernumassutaat, tassuuna apeqqusiinerat uagut Inuit Ataqatigiinninngaanniit paasilluarsinnaavarput pissutigalugu uani siunnersuummi pineqaramik inissiani attartortittakkani attartortuusut meeraasa akikillisaavigineqarnissaat. Pineqanngillat meeqqat boligsikringimik pisartut imaluunniit ilaqutariit

privatinut attartortuusut boligsikringimillu pisartut, taakkua suneqarnianngippata soorunami nikingassut annertoorujorujussuanngussaaq.

Tassani inissiani amerlasuutigut attartortuusarput inissaqanngivissortut ilaqutariit ulluinnarni inuuniarnermikkut artorsaateqareertut assigiinngitsorpassuartigut aamma taakkunani attartortut tassaasarput ilinniartut aamma meerallit allatigut inimik pitsaanerusumik peqarasunnermikkut privatinut attartortariaqartartut taamannarujussuaq akiliillutik. Taakkua qujanartumik periarfissaqarput boligsikringsimik taamatut tapiiffigineqarsinnaanerminni, privatimik aamma attartoraluarlutik.

Taamaattumik Inuit Ataqtigiinninngaanniit Naalakkersuisut tassuuna ernumassuteqarnerat paaseqqissaarsinnaavarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Oqaasitit tusaatissatut tiguakka.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq, tulliuuppoq Inatsisartuni ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Tassa Ineqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq Jens B. Frederikseni ilaatigut ataqtigiinngitsunik oqalunnera uani ersarissalaarusuppara, pissutigalugu oqalummat inuit pissakinnerusut taakkua tigooqqaaffigineqarnissaat aarleqqutigimmassuk pissaqarnerusuninngaanniit boligsikringi eqqarsaatigalugu.

Taanna isumaqarpunga ajornartorsiutinngortinneqartariaqanngitsoq. Pissakinnerusut taakku aarleqqutigigussigit taava massakut taakku piaartumik aaqqiiffigineqarniarlik, aappaagu ineqarnermut akiliutit qaffattussaapput. Aamma ataqtigiinngilaq siunnerfissi, tassami

pissakinnerusuni massakkut piiaanerit aallartinneqartussanngussapput finaslovi akuerineqarpat. Atuartut pissakinnerusunik angajoqqaallit tapiissutisiaat peerneqassapput, meeqqat sipaagaqartinnerat sipaarsinnaanngitsunik angajoqqaallit sipaagaat peerneqassapput, taakkua ikiorniarlugillu ikiorniarnagillu qanoq paasisariaqarnerpoq.

Tassa ataqatigiinngilaq siunnerfissi. Pissakinnerusut ikiorneqarnissaat pimoorukkussiuk taava taakku aqutissiuunniartigit 2010-imi ineqarnermut akiliutit qaffappata sulii ilaqtariit inuuniarnerat ilungersunarnerulissamat.

Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoq (D)

Ja qujanaq.

Soorunami sorpassuit assigiinngitsut maani sammeneqartussaanngikkaluarput, kisianni assersuutigalugu uani ullumi maani oqartoqarpoq, imaanngilaq meeqqat atuartut angajullit imminnut isumaginnittussaassat. Angajoqqaajusut isumaginnittussaapput meeqqatik akisussaaffigivaat. Taava angajoqqaajusut periarfissaqanngikkunik nammineq meeqqatik isumagissallugit aningaasanik isertitakinneq pissutigalugu, taava angajoqqaajusut ikiorneqartussaapput nammineq meeqqatik isumaginiassagamikkit.

Tassa Naalakkersuisut tunngaviatigut isumaa.

Taavalu uanga oqaatsikka ataqatigiinnginneraanerit, taanna uanga iluamik paasisinnaanngilara. Siumut oqaaseqartartua uaniimmat ersarittorujussuarmik uanga apequtigivara aningaasat suminngaanniissanersut, boligsikringiminngaanniit tiguneqartussaapput. Taava soorunami aningaasat taakkuinnaagunik allaminngaanniit aningaasanik tigusaqassanngippat, soorlu aamma siunnersuummi allaqqasoq tassanngaanniissat. Taava soorunami maanna pisinnaanngitsut ukiumut isertitaat annertuallaarnerat pissutigalugu, pisariaqartitsinngitsut pissutigalugu taava soorunami pissakilliortuninngaanniit aningaasat tiguneqartussaapput.

Uanga isumaqarpunga taakku oqaatsit ataqatigiitsorujorujussuusut, Naalakkersuisuninngaanniit taanna peqataaffigerusunngilarput. Uagut isumaqarpugut inuit pisariaqartitsisut ikiorsarneqassasut, imaanngilaq automatiskimik kikkut tamarmik piinnassasut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Oqaluuserineqartoq uuma naammassineqarnissaanut maannakut oqartussaaneq tamakkerlugu Inatsisartunut tunniunneqareerpoq, taamaattoq oqaaseqarniartut qaleriaatiinnavikkallarput. Tulliulluni oqaaseqarumavoq Inatsisartuni ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut.

Kristian Jeremiassen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Uani Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalakkersuisup saqqummiussaani maluginiarpara, issuaalaarpunga; ”Ineqarnermut akiliutaasartunut meeqqanut tapiissutit atuutsinneqalerpata inissianik neqerooruteqartarnermi piumaninninnermilu ajornartorsiutaasartut paasiuminaallisussaapput”, issuaaneq naavoq.

Maluginiarpara tassani meeqqat pilliutaasut, allaffissorneq tassani pingaartinneqarnerusoq innuttaasut kingulliuunneqarlutik.

Oqaatigissavara boligsikringiminngaanniit, tassa pissakinnerusut pissarsiaanninngaanniit taakkua ajornerusumik pissarsisarnerat perusunnginnatsigu. Meeqqat 18-liineqanngitsut taperneqartalerpata angajoqqaavisa ineqarnerat aallaavigalugu isumaqarpunga ilaqutariinnut taanna iluaqutaasussarujussuuvoq.

Uani saqqummiussuunneqarpoq Akileraartarnermut Atugarissaarnernullu Ataatsimiititaliarsuaq – taamak taaginnarallarlara, imaluunniit suleqatigiissitaq taanna aamma uniffigineqartoq.

Isumaqarpunga Naalakkersuisut eqqarsaatigisariaqaraat uagut maani inimi aalajangiisussaagatta aammalu ilaqutariit uani siunnersuutitsinni oqilisaaffigineqartussaammata aappaagu

saqqummiussisussaappata - atuutilersumi aappaaguminngaanniit iluaqutaalersussaagaluartoq.

Utaqqisinnaanngilagut akit qaffakkiartorput, aningaasaq pisissutaasinnaasoq annikilliarporpoq – qanoq iliuuseqarnissaq pisariaqarpoq. Kinguartitseqattaaginnarsinnaanngitsugut isumaqarpunga.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Ja tassa assorujussuaq nuannerpoq oqaaseqartoq aatsaannguaq Kristian Jeremiasseni annertoorujussuarmik suleqataarusunnera, aamma nuannerpoq Siumut iliuuseqarusuttoq meeqqanut atugarititaasut pitsanngorsassallugit, tamatta taanna isumaqatigiissutigivarput. Taamaallaat isumaqanngilagut una siunnersuut qulequtaq taamannak isikkoqartillugu aqutissaasoq pitsaasoq.

Allaffissorneq eqqarsaatigalugu uani apeqqutinni aallaqqaataani annertunerusumik eqqarsaatiginnigilara allaffissorneq annertusarneqassasoq, taarserneqassagaluarpat boligsikringimiit immaqa allaffissorneq uunga ajornannginnerussagaluarpoq. Kisianni uani eqqarsaatigineruarput attartuisinnaasut assigiinngitsullu taavalu aamma privatimik attartuisinnaaneq taanna soorunami attartuerusussuseq taanna annikillerujussuartaavoq. Tassami taakkua aningaasanik pisinnaanatik 7,5%-imik pisinnaanatik meeqqatit pillugit. Taava soorunami takorloorneqarsinnaavoq aamma utaqqisut pisortat inissiaataanik amerlatsinneqassasut. Assigiinngitsutigut kinguneqarsinnaavoq una siunnersuut.

Uagut Naalakkersuisuninngaanniit qilanaaraarput ataatsimiititaliap eqqartuleruniuk boligsikringit assigiinngitsullu taavalu aamma paasilluassallugu qanoq naammassineqassanersoq, taamaammata aamma kajumissaarutigigiga Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq qanimut suleqatigineqarnissaa.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Qujanaq. Siusinnerusukkununa Inatsisartuni ilasortap Hans Enoksenip oqaatigisimasai eqqarsaatigillualeriarakkit naqqilaarusullugit misigisimagama oqaaseqassallunga nalunaartunga.

Tassa oqaatigiamiuk ineqarnermut akit qaffannialermata una siunnersuutigisimallugu, taanna assut eqqumiilaarami – uagut sinneri tamattaluunniit nalugipput sulii paasisimagamiuk qaffattussaasut ineqarnermut akit. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit nalunnginnakkit ullua killilerneqartartoq aalajangersimasumik Inatsisartut ataatsimiinnissaanut, taamaammata ilumoortuusinnaanngitsutut

taanna isigigakku aperiniariga Ineqarnermut Naalakkersuisoq siusinnerusukkut ineqarnermut akit qaffannissaat nalunaarutigisimaneritit Inatsisartuni ataatsimiilernissatta sioqqullugu.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ja suliaq ingerlaqqinnerani naammassinissaanullu immaqa annertunerusumik sunniuteqanngikkaluarpoq, Ineqarnermut Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoq (D)

Aap tassa oqaatigilaaginnarusuppara taanna ilumoortoq, soorunami ataqatigiinngillat taakkua oqaatsit, tassami una siunnersuut saqqummiunneqarnikuvoq ukialernerani aatsaallu kingorna nalunaarutigivarput ineqarnermut akit – husleje – akii tunngasut qaffannissaat.

Kisianni tassani aamma taanna uteqattaarneqaannaavimmat ersarittumik oqaatigerusuppara, peqqussut naapertorlugu, tassa inatsit naapertorlugu ineqarnermut akiliutigisat taakkuukua qaffattut, taakkua peqqussut malinneqartut uani soorunami uagut isumagisussaavarput malinnissaa. Taamaaliunngikkutta inatsimmik unioqqutitsissuugut. Uagut Naalakkersuisuninngaanniit taanna atorunnginnatsigu, taamaamat soorunami allatut ajornaqimmat ajoraluartumik ineqarnermut akigitat qaffattussaapput. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Isumaginninnermut Naalakkersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Tassa oqaatigiinnarniarpara akissakinnerit isumaqarpunga uterfigineqartuaannaavissut taakku, tassa una siunnersuut siunnersuutaanngilaq immikkut ittumik pissakitsut – uaniuna kikkut tamarmik innuttaasut aamma attartortunik ininik najugallit tamaavimmik pineqartut. Tassa uani kissaatigineqarpata annikitsumik isertitallit ikierneqassappata, taava aalajangiusimaneqassappat taanna anguniarneqassappat, soorlu oqallinnermi taamannak oqaatigineqattaartoq.

Uani siunnersuummi soorunami pissakinnerit ikiorserneqassapput aamma ilai pisariaqartitsinngitsut, tassa isumaqarpunga soorlu inuiaqatigiit ooriuterpassuaqaralarunik taamaalorsinnaanngitsut, kisianni tassa inuiaqatigiit taamannak aningaasassakitsigitillugit taava

boligsikringikoorlugit ilaqutariit meerartallit ikiorserneqartarput. Taamaattumik siunnersuut soqutiginarnerussagalarpoq attuumassuteqarnerussagalarluni boligsikringimut tunngatillugu imaluunniit annikinnerpaamik taanna pineqarsimasuuppat.

Tassa ilumoorpat pitsaanagerusinnaasumik suliaqarsinnaavugut politiikerituut, taavalu isiginiarlugit pisariaqartitsinerpaat qanoq iliorluta ikiorsinnaanerigut.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ja isummerneq taanna isigalugu Naalackersuisumit akineqarnissaa pisariaqanngilaq. Olga Poulsen Berthelsen, Inuit Ataqatigiit.

Olga Poulsen Berthelsen (IA)

Tassa naggataarutaasumik siullermik siunnersuummut itigartitsinermi tunngavigisarput eqqaaqqinngikkalarlugu Inuit Ataqatigiinninngaanniit nuannaarutigivarput massakut amerlanerussuteqartut Inuit Ataqatigiit allannguutissatut siunnersuutiginiagaat, tassalu boligsikringip allanngortinneqarnissaanut misissuinissamik siunertalik taanna ataatsimiititaliami eqqartorneqartussanngormat.

Naggataatigut Inuit Ataqatigiinninngaanniit nalunaarutigissavarput siunnersuut una kissaatigigatsigu Ilaqutariinnermi Ataatsimiititaliami ingerlanneqassasoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq, tullinnguulluni oqaaseqassaaq Inatsisartuni ilaasortaq Hans Enoksen, Siumut.

Hans Enoksen (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Siullermik Demokraatininngaanneersoq Andreas Uldumip siumoortumik paasisaqarsimaninnik oqarnera ilumuunngitsoq oqaatigissavara, oqaatigigakku tassa ineqarnermut akit qaffanneqarnissaat siunniuffigineqareerpoq Naalackersuisuninngaanniit Andreas Uldum-ip imatut paasisimannguatsiarmagu uanga upernaarli tamanna paasereersimagiga, aamaattoqanngilluinaqqissaarpoq.

Kisianni tassa nuannaarutigeqqippara massakut Naalakkersuisut peqataasussanngormata Ineqarnermut boligsikringimut tunngatillugu ataatsimiititaliami suliaq pissanganartumik nalilersorneqassaaq, neriuppungalu tassani amerlanerussuteqartut isumaq tapersorsorlugu piviusunngortissinnaajumaaraat taamaasillutik aamma Naalakkersuisut tassani peqataanissaannik kaammattuinnarusuppakka massakut ingerlariaqqissinnaagunanginnatta annertunerusumik. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq (D)

Aap tassa oqarnittuut kajumissaarutigivara qanimut Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoq suleqatigineqarnissaa ataatsimiititaliamiit, kisianni oqarsinnaavunga apeqqutaatinnagu politikki sorleq, suunersoq Naalakkersuisuninngaanniit assorujussuaq pingaartikkippat ataqatigiissaarisumik sulinissaq. Suna tamaat meeqqanut tunngasoq ataatsimut isigalugu ingerlaqqinnissaq taanna angorusukkatsigu, politikkinut allanut aamma taanna tunngavoq. Isumaqarpugut ungasissoq isigissagippat taavalu soorunami aamma ataasiakkaani suliassanik ingerlaannartumik suliniagaqartussamik taakku ingerlatinnissaa taanna angorusuttarparput.

Kisianni ataqatigiissaartumik politikkeqarneq taanna pingaartinneqarpoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq. Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen, Siumut.

Kim Kielsen (S)

Siulittaasoq qujanaq.

Quleqqutamut tunngatillugu oqariartuutit Naalakkersuisup assigiinngitsut saqqummiutereerpai, taamaattorli itigartinneqavissutut uagut isiginngilarput ataatsimiititaliamut ingerlanneqarnissaa taanna eqqartorneqarumaarmat. Taavalu Inuit Ataqtigiinninngaanniit oqaaseqartartuata oqariartuutigivaa Inuit Ataqtigiit siunnerfia taanna boligsikringimut tunngatillugu eqqartorneqartussaasoq tassani pineqarumaartoq, kisianni una qulequtaq tunngavigalugu ataatsimiititaliami tamakkua ingerlanneqarumaartut.

Ataatsimiititaliaq eqqartuumaarput assigiinngitsunik qulaajaallutik, taanna qujanarpoq.

Taamaammat aamma kissaatiginassooq Naalakkersuisut 2008-imi ineqarnermut akiliutitut tunngatillugu qaffanniarneqalermat unitsitsinerat ataatsimiititaliami taassumap kingornatigut pilersitsinikuupput ineqarnermut ajornartorsiutinik tunngatillugu qulaajaasussat, tassani aamma suleqatigiissitat tassa siunissaq qulakkeerniarlugu, qanoruna ililluta siunissaq qulakkeerlugu aammalu inuit atugarisaanut, tassa uani socialimik aaqqiissutissamik oqimaatigiissumik ineqarnermut akiliutimik ajornartorsiut anigorneqarsinnaassava aamma uani inatsit pioreersut pineqarput.

Taamanikkut Naalakkersuisut tassa taanna suliaq aallartissimavaat 2008-imi, taamaammat Naalakkersuisoq aamma apererusuppara taanna suliaq sumut killippa aamma Inatsisartut ataatsimiititaliaannut neriuppunga taanna qulaajaanissamut tunngatillugu sakkussanik ujarlerfigisinnaassagaat.

Uani taamaammat akinut tunngatillugu soorunami oqariartuuteqarputit qaffaasoqassasoq inatsit taamaattussaammat, kisianni qaffaaneq taanna massakut 5,5% taakkartorneqarpoq inatsit malillugu tassa qaffaaneq naammappa tamanna ? Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Naatsunnguamik suliaq taassuma sumut killissimanera Naalakkersuisumut akeqquinnassavara, taava tassanngaanniit massakut suliap ingerlaqqinnissaa isumaqatigiissutaareermat oqaaseqartussat tassunga killeqassapput, kingulliullutik marluk naammasseriarpata. Naalakkersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalakkersuisoq (D)

Qujanaq, siullermik oqaatigiinnarusuppara Inatsisartut siulliit aalajangernikuusaat pilersitaat ataatsimiititaliat taakkua isumaqanngilanga uagut pituttugaaffigissagipput inatsisinningsimanngippat. Taamaammat suliniutigut ineqarnermut tunngasut assigiinngitsorujussuupput – assigiinngitsorujorujussuupput aamma qanittumi tamakkua saqqummiunneqarput.

Ineqarnermut tunngasut siorna unitsinneqasimapput, tassa januar aallaqqaataani ukioq manna nalunaarutigineqarnikuugaluarpoq INI A/S-iminngaanniit qaffaasoqassasoq, kisianni taanna qaffaaneq unitsinneqarsimavoq. Kinguneqarsimavoq assigiinngitsut aserfallatsaanerit aaqqinneqarsimasinnaannginneri. Taamaammat inatsisit naapertorlugu tamakkua suliarineqassappata allatut ajornartumik qaffaasariaqarpugut, uagut oqanngilagut suli 5,5%-imik qaffattoq kisianni annerpaamik 5,5.

Sapinngisatsinnik assigiinngitsutigut annertuumik iliuseqarpugut, soorlu maanna misissorparput boligforening ataasiinnanngornissaa Nunatsinni, taamaalinikkut ilai annertoorejussuarmik qaffattuussaagaluartut annertunermik qaffattussaanngillat. Taamaammat iliuseqarpugut tassuuna.

Kisianni inatsit avaqqunneqaannarsinnaanngilaq, apeqquserneqarsinnaavoq siornaak taamaaliortoqarsimammat inatsisissaq malinneqarsimansoq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Taava Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth, Siumut.

Karl Lyberth (S)

Qujanaq.

Erseqqissaatigissavara Siumut taamatut siunnersuuteqarnermini pissakinnerusuninngaanniit aallernianngilluinnarmat aamma tappikaniikkama oqaluttarfimmi Naalakkersuisuni ilaasortap aperivaanga taanna apeqqut apeqqutigalugu. Erseqqilluinnartumik akivunga pissakinnerninngaanniit aallernianngilagut.

Ilaatigut aningaasaliissutit taavakka Naalakkersuisut amerlavallaarunik ataatsimik ikiligunik, taava aamma akissaqalissaagut taakkununnga aamma Naalakkersuisut akeqanngitsumik biileqarnerat taanna peerutsigu aamma akissaqalissaagut taakkununnga, taakku aamma assersuutitut taavakka. Taamaattumik Siumut oqaatigissallugu pissakinnerninngaanniit aallertut taanna eqqunngilaq.

Taava aamma uani inimi iluani oqallinnermi oqaatigineqartuarpoq pissakinnerninngaanniinngooq aallernaveersaassaagut taakkua aamma illersortariaqarmata, eqqaasitsissugilaassavara aamma Naalakkersuisunut aamma Jens B. Frederiksen oqaluppoq piffissaq ungasinnerusoq

eqqarsaatigalugu politikkeqartariaqarpugut, aaqqissuussisariaqarpugut, sulisariaqarpugut peqqissaarluta. Taassuma piffissap tungaanut pissutsit ajorseriartorput, pissakinnerusuningaanniit Naalackersuisut aallerput, atuartut angajulliit pisartagaat peerpaat – taakkuuku pissakinnerusut aamma tassuuna eqqorneqarput – assersuutigiinnarlugu.

Uani naggataatigut oqaatigiinnassavara taakkua ilaqutariit meerallit tamatta takusinnaavarput ikiortariaqartut, taamaattumik uannik pingaarnerunngilaq siunnersuut suminngaanneernersoq Siumuminngaanneernersoq, Inuit Ataqtiginninngaanneernersoq, Demokraatininngaanneernersorluunniit taanna pingaarnerunngilaq. Uannit pingaarnerpaajusoq tassaavoq taakkua ilaqutariit meerallit ajornartorsiutertik maannakkut arlaatigut ililluta ikiornissaat – tassa taanna pingaarnerpaavoq, taanna aamma assortuussutigissanngilarput.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ja oqallinneq nalunaaquttap akunneranik marlunnik kingumut uteqqittariaqanngilaq. Naalackersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalackersuisoq (D)

Aap, taamaallaat ersarittumik oqaatigerusuppara uagut aamma suleqataaffigerusukkipput assersuutigalugu qimerluussallugu boligsikringi Inatsisartut kissaatigimmassuk Naalackersuisuningaanniit aamma minnerpaarpaamilluunniit apeqqutaatinngilarput siunnersuut suminngaanneernersoq, kisianni soorunami nalilersortarparput siunnersuut qanoq isikkoqarnersoq. Taanna uteqqiinnassavara pitsaasutut qulequtaa isiginngilarput, taamaammat nuannaarutigivarput amerlanerussuteqarluartut boligsikring qimerloorusukkaa, kisianni malunnartumik oqqallinnermi uani qulequtaa una ilalerneqanngitsoq.

Taamaammat sinneri tamaasa akereerakkit pisariaqartippallaanngilara uteqattaarinissaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Ja utoqqatserpunga taamatut ataatsimiinneq sukangalaartumik aqunneqartariaqartutut isigigakku, tassa oqaluuserisassat ullumikkut angumeriniagassagut suli sisamaapput. Tallimanngorpat siullermiigassat tallimaapput, taavalu aamma assigiinngitsunik oqaluuserisassaqaratta aqagu ataatsimiititaliat tamarmik – ataatsimiititaliarpassuit ataatsimiittussaammata, sisamanngorneq

ataatsimiissinnaanngilagut taamaammat massakkut piareersarparput tallimanngorpat
ataatsimiinnerup siusinnerusukkut aallartissinnaanera, angumersiniassagutta taamaaliortariaqaratta.

Tamanna utoqqatsissutigaara, kisianni tulliulluni oqaaseqassooq Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Ja qujanaq.

Tassa oqaatigilaaginnarniarlugu Atassumminngaanniit nuannaarutigivarput oqaaseqarnitsinni Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamut inassuteqarnerput taperserlugu ilaatigut aamma Siumukkut, Inuit Ataqtigiillu aamma tassunga ingerlatitseqqimmata taamaalilluni periarfissaqalermat tassani aamma eqqartueqqissinnaaneq.

Una nuannaarutiginnngitsuunngilara ilaatigut Naalackersuisoq Jens B. Frederikseni oqarmat partiit apeqqutaatinnagit suliniutit, siunnersuutit, isumaginninnermi atukkat aammalu meeqqat atugaasa pitsannorsaavigineqarnissaat katersuuffigisinnaagipput. Ilaatigummi taanna takussutissaqareermat soorlu siuliani Naalackersuisooqatigiissimasat aallartissimasaat assersuutigalugu Sundhedspolitisk seminar, qimarnuiit isumasiooqatigiissinneqarnerat aammalu Ilaqutariinnermut Naalackersuisup soorlu tusagassiortunik katersortitsinnermini saqqummiussai ilaatigut iluatinnartut tamakkua aamma katersuuffigalugit ingerlateqqinneqarmata nuannaarutiginnngitsuunngilarput.

Taamaattumik isumaqarpunga Atassummiit oqaatiginngitsoorsinnaanagu eqqartukkat imak pingaaruteqartigisut aammalu katersuuffigisinnaasagut, naak annertuumik oqaaseqarnernik pilersitsisaraluartut isumaqarama Isumaginninnermik Ataatsimiititaliamut ingerlatitsinitsigut katersuuffigalugu taanna nuannaarutigivara assorujussuaq. Qujanaq.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Naalackersuisoq.

Jens B. Frederiksen, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannernullu Naalackersuisoq (D)

Tassa taamaallaat oqaatigerusuppara una ilumunoortoq, politikkini tamani, iluatinnartut taakkua ingerlateqqikkusupparput siuliugut pilersitaat aamma allartitaat.

Josef Motzfeldt, Inatsisartut Siulittaasuat (IA)

Qujanaq.

Tassa nuggersimarngit nuunnguillu uiartaqattaarlugit tamanut tamaanga ingerlareerluta oqaluuserineqartoq immikkoortoq 57 tamaannga naammassigallarpoq siullermeerneqarnera, aappaassaaneerneqannginnerminilu Ilaqutariinnermut imaluunniit Isumaginninnermut Ataatsimiititaliami suliarineqassooq aamma immaqa tupinnarpallaanngilaq inuiaqatigiit allanngoriartorneranni inuit atugarisaannut isumasioqatigiissitsisarneq massakkut pingajussaa tassa pilersinneqartussatut oqaluuserineqartumut ilaalluinnarmat.

Siulleq 1981-mi 1982-milu Isumaginninnermut Isumalioqatigiissitaliarsuarmut sulisoqaqqaarpoq ukiullu 15-nit qaangiummata 1997-mi isumaliutissiissut tulleeq saqqummiunneqarpoq, massakkullu immaqa aappaagut ukiut 13-nit qaangiutereerpata inuiaqatigiit allanngoriartorneri atugarisanut tunngasut pillugit isumalioqatigiissitap suliani naammassisavaa.

Ataatsimiititaliaq sulilluarnissaanut kissaapparput apeqqummut pingaaruteqartumi.

Tulliullugu oqaluuserisassaq immikkoortoq 95.